

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2013. október 9., szerda

Tartalomjegyzék

358/2013. (X. 9.) Korm. rendelet	A felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról	68647
59/2013. (X. 9.) NFM rendelet	A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet módosításáról	68658
27/2013. (X. 9.) AB határozat	A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény egyes rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmányos követelményről és bírói kezdeményezés elutasításáról	68659
28/2013. (X. 9.) AB határozat	Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 9. § (1) bekezdése szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés elutasításáról	68671
417/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról és megbízás alóli felmentéséről	68680
418/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról	68680
419/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról	68681
420/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról	68681
421/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68682
422/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról	68682
423/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról	68683
424/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről	68683
425/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról	68684
426/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről	68684
427/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről	68685
428/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről	68685
429/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68686
430/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68686
431/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68687
432/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68687
433/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68688
434/2013. (X. 9.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről	68688

Tartalomjegyzék

1716/2013. (X. 9.) Korm. határozat	A helyi önkormányzatok adósságot keletkeztető, valamint kezesség-, illetve garanciavállalásra vonatkozó ügyleteihez történő 2013. szeptemberi előzetes kormányzati hozzájárulásról	68689
1717/2013. (X. 9.) Korm. határozat	A központosított kormányzati infokommunikációs szolgáltatások továbbfejlesztéséhez szükséges egyes feladatokról	68691
1718/2013. (X. 9.) Korm. határozat	A Környezet és Energia Operatív Program forrásából megvalósított közös érdekelttségű hidrometeorológiai hálózatnak az Európai Unió által előírt kötelező fenntartása érdekében a Belügyminisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	68692
1719/2013. (X. 9.) Korm. határozat	A Soós István Borászati és Üzleti Szakközépiskola és Szakiskola átvétele és további működtetése érdekében az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	68694

III. Kormányrendeletek

A Kormány 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelete a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

az 1. alcím tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés a) pontjában,

a 2. alcím tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 1.1. pontjában,

a 3. alcím tekintetében a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés e) pontjában,

a 4. alcím tekintetében a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 60. § (1) bekezdés k) pontjában,

az 5. alcím tekintetében a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. § (1) bekezdés l) pontjában, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 12.4., 17. és 18. pontjában,

a 6. alcím tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 12.4., 17. pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdésében

kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet módosítása

1. § (1) A Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 8/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Kormány a 3. mellékletben meghatározott feltételek fennállása esetén, a közutak, a közforgalom elől el nem zárt magánutak, a kerékpárutak, a gyalogutak, a gyalog- és kerékpárutak, a járdák, valamint ezek műtárgyai és tartozékai építésének, korszerűsítésének, fennmaradásának és megszüntetésének engedélyezésére, építésének elvi engedélyezésére, forgalomba helyezésének ideiglenes engedélyezésére irányuló eljárásban, valamint – ha a kérelem a szakhatóság korábbi állásfoglalásában foglalt feltételeket érinti – az építési engedélyben foglaltaktól való eltérés engedélyezésére irányuló eljárásban, a szakági tervek felelős tervezői jogosultságának a vizsgálata kérdésében, valamint a 3. mellékletben meghatározott szakkérdésben, a 3. melléklet szerinti hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.”

(2) Az R1. 8/D. § (1) bekezdése a következő i)–j) ponttal egészül ki:

(A Kormány a vasúti építmény engedélyezésére irányuló eljárásban,)

„i) amennyiben az eljárás vasúti alagutat érint, a katasztrófa- és tűzvédelemmel összefüggő létesítési és használati szabályoknak való megfelelés kérdésében első fokú eljárásban a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, másodfokú eljárásban a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét,

j) ha az építmény építése, megszüntetése közutat vagy annak biztonsági övezetét érinti és a kérelmező az útkezelői hozzájárulás megtagadását vagy a hozzájárulásban előírt feltételeket sérelmesnek tartja, annak elbírálása kérdésében, hogy a közút területének nem közlekedési célú igénybevétele a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett – a közúti forgalom biztonságára, a közút fejlesztési terveinek végrehajtására, a közútkezelő fenntartási, üzemeltetési feladatainak ellátására, a közút állagára gyakorolt hatása alapján – engedélyezhető-e,

ja) gyorsforgalmi út, valamint közúti határátkelőhely közlekedési építményei kivételével, az országos közút, továbbá a főváros kivételével a települési önkormányzat tulajdonában lévő helyi közutak esetében első fokú eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatal közlekedési felügyelőségét,

jb) a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő helyi közutak esetében első fokú eljárásban Budapest Főváros Kormányhivatalának Közlekedési Felügyelőségét,

jc) a fővárosi kerületi önkormányzatok tulajdonában lévő közutak esetében első fokú eljárásban a Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatalát, másodfokú eljárásban a Budapest Főváros Kormányhivatalának Közlekedési Felügyelőségét”

(szakhatóságként jelöli ki.)

- (3) Az R1. 8/D. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
 „(1a) A Kormány a felszín alatti vasutak vasúti üzemi létesítményei, valamint a vasúti üzemi létesítményekhez kapcsolódó felvonók, mozgólépcsők és mozgójárdák engedélyezésére irányuló eljárásban az 1. mellékletben meghatározott esetekben és szakkérdésben az 1. mellékletben meghatározott hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.”
- (4) Az R1. 8/D. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 [Az (1) bekezdés szerinti eljárásban]
 „b) a meghozott döntést – az (1) bekezdés i) pontja szerinti eljárás kivételével – az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatósággal, a főváros területén a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatósággal is közölni kell.”
- (5) Az R1. 8/E. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Kormány a kikötő, valamint a komp- és révátkelőhely elvi létesítési, létesítési, használatbavételi, továbbá fennmaradási, rendeltetéstől eltérő használati és megszüntetési engedélyezésére, valamint az adatváltozás átvezetésére irányuló eljárásban, továbbá ezen eljárások vonatkozásában a tervtől való eltérés engedélyezésére irányuló eljárásban, az 5. melléklet I. pontjában meghatározott feltételek esetén és szakkérdésben, az 5. melléklet I. pontjában meghatározott hatóságokat szakhatóságként jelöli ki. Az eljárásban hozott döntést az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatósággal, a főváros területén a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatósággal is közölni kell.”
- (6) Az R1. a következő 9/E. §-sal egészül ki:
 „9/E. § Amennyiben a felszín alatti vasutak engedélyezésével összefüggésben a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyben a szakhatóságok megkeresése már megtörtént, akkor az eljárás megindulásakor hatályos jogszabályok által kijelölt szakhatóságok járnak el.”
- (7) Az R1. az 1. melléklet szerinti 1. melléklettel egészül ki.
- (8) Az R1. 3. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- (9) Az R1. 5. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

2. Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 2. §** (1) Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Kormány – a (2)–(4) bekezdésben meghatározott építésügyi hatósági ügyek, a sajátos építményfajták és a repülőtér létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott hatósági ügyek, valamint a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott építmények hatósági ügyeinek kivételével – az első fokú építésügyi hatósági feladatokat ellátó általános építésügyi hatóságként (a továbbiakban: első fokú építésügyi hatóság) az építmények, építési tevékenységek tekintetében a járásszékhely települési önkormányzat jegyzőjét és a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjét, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyzőt jelöli ki. A járásszékhely települési önkormányzat jegyzőjének illetékessége a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott településekre terjed ki.”
- (2) Az R2. 1. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(5) A Kormány a másodfokú építésügyi hatósági feladatokat ellátó általános építésügyi hatóságként, valamint a műemlékvédelem területén a külön jogszabályban meghatározott másodfokú feladatok ellátására az építmények, építési tevékenységek tekintetében – a sajátos építményfajták, valamint a repülőtér létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározottak valamint a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott építmények hatósági ügyeinek kivételével – a fővárosi és megyei kormányhivatal szakigazgatási szerveként működő építésügyi és örökségvédelmi hivatalának építésfelügyeleti hatósági és örökségvédelemmel kapcsolatos hatósági

feladatokat is ellátó önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egységét (a továbbiakban: másodfokú építésügyi hatóság) jelöli ki.”

- (3) Az R2. a következő 10/A. §-sal egészül ki:
„10/A. § E rendeletnek a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 1. § (1) és (5) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”
- (4) Az R2. 1. § (8) bekezdésében az „Azokban” szövegrész helyébe a „A Kormány azokban” szöveg, az „el, a Kormány a” szövegrész helyébe az „el, vagy” szöveg lép.
- (5) Hatályát veszti az R2.
a) 1. § (6) bekezdése, és
b) 3. § (3) bekezdése.

3. A budapesti 4-es metróvonal Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti szakasza megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 89/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet módosítása

- 3. §** (1) A budapesti 4-es metróvonal Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti szakasza megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 89/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 1. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdés szerinti közigazgatási hatósági ügyekben hozott döntés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.
(5) Az eljáró hatóság az általa meghozott döntéseket – a kérelmező ügyfélnek szóló döntések kivételével – hirdetményi úton közli. A döntés közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap.
(6) Ha az (5) bekezdés szerint hirdetményi közlésnek van helye, de a döntés az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogát vonja el, vagy korlátozza, a hatóság az ismert ügyfelet a döntés szövegéről – hirdetmény kifüggesztésével egyidejűleg – az ügyfél tekintetében az adott ügyfajtára vonatkozó külön jogszabály szerint alkalmazható kapcsolattartási forma használatával tájékoztatja. A közlés jogkövetkezményei ilyen esetben is a hirdetményi úton történő közléshez kapcsolódóan állnak be.”
- (2) Az R3. 2. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) E rendeletnek a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 1. § (4)–(6) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”

4. A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdés szerinti hatóság
a) a műszaki biztonsági hatóságok műszaki biztonsági tevékenységének részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott, műszaki biztonsági szempontból veszélyes berendezésekkel és létesítményekkel kapcsolatos eljárásokban műszaki biztonsági hatóságként jár el,
b) ellátja a gázcsatlakozóvezeték- és a felhasználói berendezés-létesítési, a biztonsági előírást érintő felszerelési és időszaki ellenőrzési tevékenységgel kapcsolatos hatósági feladatokat, valamint e tevékenységek tekintetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti hatósági feladatokat, továbbá
c) műszaki biztonsági hatóságként jár el a felvonó, mozgólépcső létesítésének, áthelyezésének, főbb műszaki adatainak megváltoztatásával járó átalakításának, használatbavételének, valamint elbontásának engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásokban a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendeletben meghatározott felvonókkal, mozgólépcsőkkel és mozgójárdákkal kapcsolatos hatósági eljárások kivételével.”

5. A vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** (1) A vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R4.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § (1) E rendelet hatálya
- a vasúti pálya és – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – a vasúti pálya tartozékai, a különleges vasutak (a továbbiakban együtt: vasúti építmény),
 - a – (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – a vasúti üzemi létesítmények,
 - a vasúti üzemi létesítményekhez kapcsolódó felvonók, mozgólépcsők és mozgó járdák,
 - a felszín alatti vasutak vasúti állomási épületeinek engedélyezési eljárásaira terjed ki.
- (2) A vasúti biztosítóberendezések, automatikus vonatvezérlés, vonat befolyásolás, folyamatirányító automatika, központi forgalomirányító berendezés működését biztosító szoftverek megfelelőségét a hatóság a vasúti közlekedés biztonsága szempontjából kizárólag a berendezések engedélyezési és bejelentési eljárásaiban vizsgálja.
- (3) E rendelet hatálya nem terjed ki:
- a vasúti pálya felszín alatti szakaszainak tartozékaként beépített polgári védelmi, tűzvédelmi berendezésekre,
 - az (1) bekezdés d) pontjában foglaltak kivételével a vasúti üzemi létesítmények épületeire,
 - a honvédségi használatú vasúti építményekre, ideértve a vasúti pályát és tartozékait, valamint a vasúti üzemi létesítményeket is,
 - a vasúti pálya következő tartozékaira: jelzőhíd, átereszt, a vasúti felsővezetékhez kapcsolt berendezések és állomások, a hőnfutásjelző berendezés, ha nincs vasúti biztosító berendezéssel összefüggésben, valamint a vasúti távközlő vezetékek és berendezések.”
- (2) Az R4. 2. § 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a § a következő 8. ponttal egészül ki:
- (E rendelet alkalmazásában:)*
- „7. *vasútgépészeti berendezés*: azok a vasúti pálya tartozékok, amelyek helyhez kötött gépészeti berendezéssel biztosítják a vasútüzem működését, a rakodó-, mérlegelő-, valamint járműmozgató berendezések, vágányfék, siklás érzékelő, továbbá a vasúti járművek javításához, karbantartásához szükséges helyhez kötött, a vágányra, vágányba vagy a vágány alá vagy fölé épített emelő-, mozgató- és egyéb technológiai berendezések,
8. *vasúti híd*: olyan vasúti pályatartozék, amely vasúti terhet visel, vasúti pálya alatti szabad nyílást hidal át, és amelynek belső átmérője, vagy a hídfőkre vagy hídfalazatokra merőlegesen mért nyílása két méternél nagyobb, a vasúti pályát természetes és mesterséges akadályok felett vezeti át.”
- (3) Az R4. 6. § (2) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
- [A kérelemhez csatolni kell – a c) pontban foglaltak kivételével – egy eredeti és egy másolati példányban:]*
- „f) a felszín alatti vasutak vasúti állomási épületeinek engedélyezési eljárásában a 32. § (5) bekezdése szerinti tervezői nyilatkozatot egy példányban, és az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Épelj.) az egyes építésügyi engedélyezési eljárásaira vonatkozó rendelkezései szerint az Épelj. 8. mellékletében meghatározott építésügyi-műszaki dokumentációt.”
- (4) Az R4. 6. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A felszín alatti vasutak vasúti állomási épületeinek engedélyezési eljárásában a szakhatóságok állásfoglalásainak megkéréséhez az Épelj. 5. melléklete szerinti dokumentációkat kell benyújtani.”
- (5) Az R4. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „33. § (1) A bejelentést legkésőbb a tevékenység tervezett megkezdésekor – a 32. § (1) bekezdésében meghatározott, a környezetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó esetekben a tevékenység tervezett megkezdését legalább tizenöt nappal megelőzően – kell megtenni.
- (2) Az építető 15 napon belül köteles bejelenteni a vasúti közlekedési hatóságnak a bejelentett tevékenység befejezését.”
- (6) Az R4. 39. §-a a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:
- „(6) E rendeletnek a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 1. § (1) és (3) bekezdését, 2. § 8. pontját, 6. § (2) bekezdés f) pontját, 6. § (4) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

- (7) A Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő hatósági eljárásokban a Módr. hatálybalépése előtt már megkezdett eljárási cselekmények hatályát a Módr. nem érinti.”
- (7) Az R4. 1. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.
- (8) Az R4. 2. melléklete a 5. melléklet szerint módosul.
- (9) Az R4. 4. melléklete az 6. melléklet szerint módosul.
- (10) Az R4.
- a) 6. § (2) bekezdés nyitó szövegrészében a „c) pontban” szövegrész helyébe a „c) és f) pontban” szöveg,
- b) 34. § a) pontjában a „hat hónapig” szövegrész helyébe az „egy évig” szöveg lép.
- (11) Hatályát veszti az R4. 32. § (5) bekezdés a) pontjában a „vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetén” szövegrész.

**6. Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről,
valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet módosítása**

- 6. §** (1) Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R5.) a következő a 76. §-sal egészül ki:
„76. § E rendeletnek a felszín alatti vasutak engedélyezésével kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mód. Kr2.) módosított 56. § (3) bekezdését a Mód. Kr2. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”
- (2) Az R5. 56. § (3) bekezdésében a „határozattal” szövegrész helyébe a „határozattal kell kiállítani” szöveg lép.
- (3) Hatályát veszti az R5.
- a) 1. melléklet 31. pontja,
- b) 2. melléklet 29. pontja,
- c) 5. melléklet V. része.

7. Záró rendelkezés

- 7. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelethez

A felszín alatti vasutak felszín alatti vasúti állomásainak, vasúti üzemi létesítményeinek, valamint felvonók, mozgólépcsők és mozgójárdák engedélyezésére irányuló eljárásaiban közreműködő szakhatóságok

	A	B	C	D
1.	Bevonás és közreműködés feltétele	Szakkérdés	Első fokon eljáró hatóság	Másodfokon eljáró hatóság
2.	1. Munkavégzés céljára szolgáló építmény építése, bővítése, átalakítása esetén. 2. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) szerint az egyes terület-felhasználási egységeken kivételesen elhelyezhető építmény építése esetén. 3. Hulladékledobót, gyógykezelés céljára szolgáló önálló rendeltetési egységet tartalmazó épület építése esetén.	A higiénés és egészségvédelmi, az ivóvíz minőségi, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi, járványügyi vonatkozású követelményeknek való megfelelés. Munkavégzés céljára szolgáló építmények esetében a kémiai biztonságra vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelés. Az egészségvédelem biztosítása az OTÉK-ban meghatározott egyes épületszerkezetek és helyiségek létesítési követelményeitől való eltéréshez hozzájárulás.	járási (fővárosi kerületi) hivatal járási (fővárosi kerületi) népegészségügyi intézete	fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szerve
3.	A következő esetekben: a) vasúti állomások, vasúti üzemi létesítmények, valamint a területükön lévő felvonók esetén; b) kiürítésre, menekítésre figyelembe vett mozgólépcsők, és mozgójárdák esetén.	Az épület, építmény kialakítására vonatkozó tűzvédelmi előírások betartatása, az épület kiüríthetősége és a létesítményben tartózkodó személyek menekíthetősége.	a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló kormányrendelet szerinti első fokon eljáró tűzvédelmi szakhatóság	a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló kormányrendelet szerinti másodfokon eljáró tűzvédelmi szakhatóság
4.	Életvédelmi rendeltetésű építmények, óvóhelyek esetén.	Polgári védelmi követelmények érvényre juttatása és a katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében.	az építmény helye szerint illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség	megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság
5.	1. Ha az építési tevékenység 1.1. hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezést, 1.2. éghető vagy veszélyes folyadék tartályt, 1.3. ipari vagy mezőgazdasági gázfogyasztó készüléket, 1.4. legalább 50 kVA beépített összteljesítményű és 0,4 kV vagy nagyobb feszültségű villamos berendezést, rendszert érint. 2. Felvonó, mozgólépcső vagy mozgójárda létesítése esetén.	A bevonás feltételeként meghatározott építménnyel, berendezésekkel összefüggő jogszabályban meghatározott műszaki biztonsági követelmények.	fővárosi és megyei kormányhivatal mérésügyi és műszaki biztonsági hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
6.	Ha a vasúti állomás épületének felszín feletti része építésügyi hatósági engedélyhez kötött építési tevékenység.	Annak elbírálásában, hogy a felszín feletti épületrész az OTÉK 50. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelel-e.	a járási (fővárosi kerületi) hivatal építésügyi hivatala, illetve építésügyi és örökségvédelmi hivatala	az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésében meghatározott hatóság

2. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

Az R1. 3. mellékletének módosítása

1. Az R1. 3. mellékletében foglalt táblázat 11. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
	<i>Bevonás és közreműködés feltétele</i>	<i>Szakkérdés</i>	<i>Első fokú eljárásban</i>	<i>Másodfokú eljárásban)</i>

"

11.	Minden esetben.	Az építmény elhelyezése megfelel-e a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak.	az építési tevékenység helye szerinti települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző	fővárosi és megyei kormányhivatal
-----	-----------------	--	--	-----------------------------------

"

2. Az R1. 3. mellékletében foglalt táblázat a következő 13. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
	<i>Bevonás és közreműködés feltétele</i>	<i>Szakkérdés</i>	<i>Első fokú eljárásban</i>	<i>Másodfokú eljárásban)</i>

"

13.	A vasúti pálya szélső vágányának tengelyétől számított 100 méteren belüli építmény építése, elhelyezése, megszüntetése esetén, ha az építető a vasúti pályahálózat működtetője hozzájárulásának a megtagadását vagy a hozzájárulásban előírt feltételeket sérelmesnek tartja.	A vasúti pálya területének igénybevétele a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett – a tervezett igénybevétel a vasút állagára, a vasúti forgalom biztonságára, a vasút kezelő fenntartási, üzemeltetési feladatainak ellátására, fejlesztési terveinek végrehajtására gyakorolt hatása alapján – engedélyezhető-e.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal	–
-----	---	--	--	---

"

3. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

Az R1. 5. mellékletének módosítása

1. Az R1. 5. mellékletében foglalt I. táblázat 7. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>(Bevonás és közreműködés feltétele)</i>	<i>Szakkérdés</i>	<i>Első fokú eljárásban</i>	<i>Másodfokú eljárásban</i>	<i>Elvi létesítési, létesítési engedély, fennmaradási engedély</i>	<i>Használatbavételi, rendeltetéstől eltérő használati engedély</i>	<i>Megszüntetési engedély</i>
<i>valamint az ezekhez kapcsolódó adatváltozás átvezetése iránti eljárás)</i>							

"

7.	Minden esetben	Az építmény elhelyezése megfelel-e a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak.	az építési tevékenység helye szerinti települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző	fővárosi és megyei kormányhivatal	IGEN	NEM	NEM
----	----------------	--	--	-----------------------------------	------	-----	-----

"

2. Az R1. 5. mellékletében foglalt III. táblázat 2. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>(Bevonás és közreműködés feltétele)</i>	<i>Szakkérdés</i>	<i>Első fokú eljárásban</i>	<i>Másodfokú eljárásban</i>	<i>Elvi létesítési, létesítési engedély, fennmaradási engedély</i>	<i>Használatbavételi, rendeltetéstől eltérő használati engedély</i>	<i>Megszüntetési engedély</i>
<i>valamint az ezekhez kapcsolódó adatváltozás átvezetése iránti eljárás)</i>							

"

2.	Új, vízi állásnak nem minősülő, legalább 20 csónak fogadására alkalmas csónakkikötő esetén.	Az építmény elhelyezése megfelel-e a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak.	az építési tevékenység helye szerinti települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző	fővárosi és megyei kormányhivatal	IGEN	NEM	NEM
----	---	--	---	-----------------------------------	------	-----	-----

"

4. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

Az R4. 1. mellékletének módosítása

1. Az R4. 1. melléklet 3.3. pont nyitó szövegrészében a „Biztosítóberendezés” szövegrész helyébe a „Biztosítóberendezés, automatikus vonatvezérlés, vonat befolyásolás és központi forgalomirányító berendezés” szöveg lép.
2. Az R4. 1. melléklete 3.3. pontja a következő g)–n) ponttal egészül ki:
(*Biztosítóberendezés:*)
 - „g) a berendezésben megvalósítani tervezett szoftverfrissítés műszaki leírása;
 - h) a különleges kezeléseket érintő szoftverfrissítéshez tartozóan korábban kiadott hatósági engedélyek;
 - i) a meglévő SIL0 szintű funkció javításáról kiállított előzetes vagy közbenső tanúsítói nyilatkozat;
 - j) az új SIL0 szintű funkció első alkalmazásakor, vagy meglévő funkció jelentősebb módosításakor, a tanúsító előzetes nyilatkozata, valamint kockázatelemzés és biztonságértékelés;
 - k) a SIL1, SIL2, SIL3, SIL4 szintű biztonsági funkciókat érintő szoftverfrissítés esetén tanúsító bevonásával megvalósult független biztonságértékelési eljárás eredménye, amelyben igazolni kell, hogy a biztonság integritási szint (SIL) nem csökken;
 - l) a szoftverfrissítést követő üzemi próba kiértékelésének kritériumai, amelynél az egyes szoftverfrissítésekhez tartozó elegendő üzemi próbaidőt a független tanúsító bevonásával a gyártónak és az üzemeltetőnek közösen kell meghatározni;
 - m) a független tanúsító bevonásával a gyártónak és az üzemeltetőnek közösen tett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy az üzemi próba
 - ma) a teljes rendszerre,
 - mb) csak bizonyos funkciókra, funkciócsoportokra, vagy
 - mc) csak bizonyos területre vonatkozott;
 - n) szoftvermódosítási utasítás.”
3. Az R4. 1. melléklete a következő 4.5. ponttal egészül ki:
„4.5. Egyéb vasútgépészeti berendezés (vágányba épített vagy a vasúti pálya mellé telepített diagnosztikai berendezések, vasútüzemi létesítményekhez kapcsolódó gépészeti berendezések):
 - a) helyszínrajz;
 - b) műszaki leírás;
 - c) alaprajz;
 - d) metszetek;
 - e) fő összeállítási terv;
 - f) részletterv;
 - fa) az üzem közben az űrszelvénybe is benyúló szerkezetek elrendezéséről, működéséről és rögzítéséről,
 - fb) vasúti vágányba épülő építmények, vagy pályán mozgó gépek, berendezések esetén a sínleerősítés és pályaterv;
 - g) erőtanai számítás a vasúti terhet viselő és a vasút feletti szerkezetek esetén;
 - h) villamos és érintésvédelmi terv;
 - i) vízellátás, víztelenítés terve;
 - j) közművezetékek kimutatása;
 - k) védelmi berendezések tervei;
 - l) felvonók, mozgólépcsők és mozgó járdák esetében a vasúti környezetben való alkalmazhatóságot igazoló dokumentum.”

5. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

Az R4. 2. mellékletének módosítása

1. Az R4. 2. melléklet 3.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„3.3. Biztosítóberendezés, automatikus vonatvezérlés, vonat befolyásolás és központi forgalomirányító berendezés:
a) a vasút üzemeltetője által jóváhagyott Kezelési Szabályzat;
b) kivitelezői megvalósulási záradékkal ellátott, az üzemeltető által jóváhagyott előtervi dokumentáció;
c) a berendezést kezelő személyzet oktatásáról és vizsgáztatásáról készített jegyzőkönyv másolata;
d) az üzembe helyezés megkezdéséhez adott engedélyt;
e) a berendezés alkalmassági tanúsítványa és elektronikus berendezés tanúsítói nyilatkozatai az elektronikus berendezés szoftverére;
f) ideiglenes üzemengedély, forgalmi üzembe helyezési rendelet;
g) a berendezésben megvalósult szoftverfrissítés műszaki leírása;
h) a különleges kezeléseket érintő szoftverfrissítéshez tartozóan kiadott hatósági engedélyek száma;
i) a meglévő biztonság integritási szint (SIL) SIL0 szintű funkció javításáról kiállított tanúsítói nyilatkozat;
j) az új SIL0 szintű funkció első alkalmazásakor, vagy meglévő funkció jelentősebb módosításakor, a tanúsító előzetes nyilatkozatán kívül, kockázatelemzés és biztonságértékelés;
k) a SIL1, SIL2, SIL3, SIL4 szintű biztonsági funkciókat érintő szoftverfrissítés esetén tanúsító bevonásával megvalósult független biztonságértékelési eljárás eredménye, amelyben igazolni kell, hogy a biztonság integritási szint (SIL) nem csökken;
l) a szoftverfrissítést követően – üzemi próba keretében – elvégzett vizsgálat eredménye, amelyben igazolásra kerül, hogy a frissítés által érintett funkcionalitás megfelelő, a valós forgalmi/üzemi helyzetek bekövetkeztek, és a kezelőszemélyzet gyakorlottsága a frissítés által bekövetkezett változások vonatkozásában is eléri a kívánt szintet; az egyes szoftverfrissítésekhez tartozó elegendő üzemi próbaidőt a független tanúsító bevonásával a gyártónak és az üzemeltetőnek közösen kell meghatároznia;
m) a független tanúsító bevonásával a gyártónak és az üzemeltetőnek közösen tett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy az üzemi próba
ma) a teljes rendszerre,
mb) csak bizonyos funkciókra, funkciócsoportokra, vagy
mc) csak bizonyos területre vonatkozott;
n) az üzemi próba során vezetett próbaüzemi napló másolatát;
o) a szoftverfrissítésekről vezetett nyilvántartást.”
2. Az R4. 2. melléklet 4.1. pont nyitó szövegrészeiben a „Vasúti rakodó-berendezés (vasúti kocsi töltőlefejtő berendezés, rakodódaru, kocsibuktató, oldal- és homlokrakodó, egyéb beépített rakodó- és szállítógép és berendezés)” szövegrész helyébe „Vasúti rakodó-berendezés (vasúti kocsi töltőlefejtő berendezés, rakodódaru, kocsibuktató, oldal- és homlokrakodó, egyéb beépített rakodó- és szállítógép és berendezés) és a vasúti járműmosó berendezések” szöveg lép.
3. Az R4. 2. melléklete a következő 4.5. ponttal egészül ki:
„4.5. Egyéb vasútgépészeti berendezés (vágányba épített, vagy a vasúti pálya mellé telepített diagnosztikai berendezések, vasútüzemi létesítményekhez kapcsolódó gépészeti berendezések):
a) a vasúti pálya színtezési jegyzőkönyve, nyomtávmérési jegyzőkönyve;
b) pályán mozgó gép (pl. darupálya) pályájának színtezési, fesztáv- és kigyózás-mérési jegyzőkönyve;
c) a villamos berendezésekre vonatkozó szerelői nyilatkozat;
d) a csővezetékek, tárolótartályok esetén a nyomás, vagy tömítettség próbáról készített jegyzőkönyv;
e) az emelőgépek esetén a terhelési vizsgálatról készült jegyzőkönyv;
f) munkavédelmi minősítő bizonyítvány azokra a gépekre, amelyekre ennek szükségességét a jogszabály előírja;
g) a vasúti terhet viselő és a vasút feletti szerkezetek vizsgálatáról készített jegyzőkönyv és adatlapok;
h) a térvilágítás fénytechnikai felülvizsgálati jegyzőkönyv, vagy állapotterv;
i) a felvonók, mozgólépcsők és mozgó járdák esetében a vasúti környezetben való alkalmazhatóságot igazoló tanúsítás.”

6. melléklet a 358/2013. (X. 9.) Korm. rendelethez

Az R4. 4. mellékletének módosítása

1. Az R4. 4. melléklet a) pont af) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Vasútbiztonsági engedély birtokában a vasúti közlekedési hatóság részére be kell jelenteni a következőket: vasúti pálya esetében:*)
„af) építési forgalom lebonyolítására, vagy rendkívüli események helyreállítására szolgáló vágány építése, az eseményt kiváltó ok megszűnéséig, vagy az engedélyköteles tevékenység befejezéséig, de legfeljebb a használatbavétel időpontjáig kerülnek megépítésre.”
 2. Az R4. 4. melléklet b) pont bc)–bd) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Vasútbiztonsági engedély birtokában a vasúti közlekedési hatóság részére be kell jelenteni a következőket: vasúti jelző- és biztosítóberendezések esetében:*)
„bc) vasúti átjárót fedező sorompó berendezés létesítése, átalakítása és megszüntetése, ha annak működése nincs összefüggésben vasúti biztosító berendezéssel vagy közúti forgalomirányító fényjelző készülékkel,
bd) vasúti biztosítóberendezés, vagy folyamatirányító automatika, központi forgalomirányító berendezés olyan, az 1. és 2. mellékletnek megfelelően dokumentált átalakítása, amely a berendezés rendszerét annak teljes hatáskörzetére kiterjedően nem változtatja meg.”
 3. Az R4. 4. melléklet c) pont cf) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Vasútbiztonsági engedély birtokában a vasúti közlekedési hatóság részére be kell jelenteni a következőket: vasúti hidak, alagutak, támfalak, vasúti peron, vasúti peronhoz vezető gyalogos aluljárók esetében:*)
„cf) tám- és bélésfal, görgetegfogó fal létesítése és bontása, ha idegen tulajdonú területet nem érint;”
 4. Hatályát veszti az R4. 4. melléklet
 - a) c) pontjában a „vasúti peron, vasúti peronhoz vezető gyalogos aluljárók” szövegrész,
 - b) c) pont cg)–ch) alpontja,
 - c) d) pont da) alpontja,
 - d) d) pont dd) alpontjában a „korlátozott szolgáltatási szintű forgalom lebonyolítására, vagy” szövegrész,
 - e) f) pontja.
-

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzeti fejlesztési miniszter 59/2013. (X. 9.) NFM rendelete a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet módosításáról

A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 12/A. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § a) és k) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, az 1. § tekintetében az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § i) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró emberi erőforrások miniszterével egyetértésben, a 2. § tekintetében a Nemzeti Örökség Intézete létrehozásáról szóló 144/2013. (V. 14.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljáró miniszterelnökkel egyetértésben a következőket rendelem el:

- 1. §** A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-ában szabályozott módon a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a következő költségvetési szervek és 100%-os állami tulajdonban levő gazdasági társaságok kötelesek egyedi szolgáltatási megállapodás és közvetlen finanszírozás útján igénybe venni:]*
- „j) Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti szervezeti egységként működő intézményegységek kivételével;”
- 2. §** Az R. 2. §-a a következő l) ponttal egészül ki:
- [A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-ában szabályozott módon a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a következő költségvetési szervek és 100%-os állami tulajdonban levő gazdasági társaságok kötelesek egyedi szolgáltatási megállapodás és közvetlen finanszírozás útján igénybe venni:]*
- „l) Nemzeti Örökség Intézete;”
- 3. §** Az R. 2. §-a a következő m) ponttal egészül ki:
- [A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-ában szabályozott módon a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a következő költségvetési szervek és 100%-os állami tulajdonban levő gazdasági társaságok kötelesek egyedi szolgáltatási megállapodás és közvetlen finanszírozás útján igénybe venni:]*
- „m) Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Kft.”
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Németh Lászlóné s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozata, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 27/2013. (X. 9.) AB határozata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény egyes rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmányos követelményről és bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Balogh Elemér, dr. Kiss László, dr. Lévay Miklós és dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – az Alaptörvény II. cikke és XVI. cikke (4) bekezdése alapján – és ezeket a Nemzeti hitvallással összhangban értelmezve – alkotmányos követelményként megállapítja: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése a) pontjának aa) alpontja és a 115. § (2) bekezdése alapján az intézményfenntartó a személyi térítési díjat úgy köteles megállapítani – ha annak viselésére a 114. § (2) bekezdésének c) pontjában foglalt személy köteles –, hogy a megállapított térítési díj a kötelezett személy saját szükséges tartását ne veszélyeztesse.
2. Az Alkotmánybíróság a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés a) pont, aa) alpontja szerinti „ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá a Kúria előtt Kfv.39.051/2012. számon folyamatban lévő ügyben történő alkalmazhatóságának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az indítványozó, a Kúria háromtagú tanácsa az előtte a Kfv.39.051/2012. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján – kezdeményezte a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 4. § (1) bekezdés a) pont, aa) alpontja szerinti „ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá a Kúria előtt Kfv.39.051/2012. számon folyamatban lévő ügyben történő alkalmazhatóságának kizárását.
- [2] A Kúria előtt Kfv.39.051/2012. számon folyamatban lévő ügyben a felperes édesanyja önkormányzati fenntartású ápolást, gondozást nyújtó intézmény demens részlegében elhelyezett, aki 67.000 forintos jövedelméből nem képes megfizetni ellátásáért a megemelt összegű intézményi térítési díjon alapuló személyi térítési díjat. Ezért az első fokon eljáró polgármester, majd az intézményt fenntartó település képviselőtestülete közigazgatási határozatban kötelezte a felperest mint tartásra köteles és képes hozzátartozót a személyi térítési díj megfizetésére. Az önkormányzat által tárgyban elfogadott önkormányzati rendelet a szűkös költségvetési forrásaira tekintettel nem ad lehetőséget a személyi térítési díj méltányosságából történő mérséklésére. A felperes keresettel támadta a közigazgatási határozatot jogalapja és összegszerűsége tekintetében is. A közigazgatási bíróság jogerős bírósági ítéletével a keresetet elutasította. A felperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet jogszerűtlenül értelmezte az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jövedelemfogalmat. Amennyiben ugyanis a kötelezett teljes havi jövedelme képezi a kötelezés alapját, úgy az ellentétes az Sztv. preambulumban

- megállapított céljaival. Az Sztv. ugyanis a rokoni kötelezettségek megállapítása esetén munkaképes korú, kereső személyeket feltételez, ezzel szemben a felperes maga is állami ellátásra jogosult rokkantnyugdíjas.
- [3] A felperes jövedelme rokkantsági nyugdíjból és közgyógyellátásból áll, egészségkárosodásának mértéke 80%-os. A felperes kötelezetti helytállását az Sztv. 114. § (1)–(2) bekezdései, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 18. §-a alapozzák meg. A személyes térítési díj mérséklésére a fenntartó önkormányzat által megalkotott önkormányzati rendelet – az Sztv. 115. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás ellenére – nem ad lehetőséget.
- [4] A bíróság álláspontja szerint az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pont, aa) alpont szerinti „ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és adómentes jövedelmet is” fordulatával az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésébe ütközően, vagyoni különbségtételre tekintettel alkotmányellenes. A bíróság szerint ugyan nem kétséges, hogy az Sztv. hatálya alá tartozó díjfizetésre kötelezettek csoportja és a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja. tv.) szerint adófizetésre kötelezettek köre jól elhatárolható egymástól, ezért a két csoportba tartozó személyek eltérő jogalkotói kezelése főszabály szerint okszerű, ám a tárgyilagos mérlegelés szerint nem látható az indoka annak a jogalkotói döntésnek, amely a rászorultságon alapuló állami juttatást – más rászorultak ellátásának biztosításakor – a térítési díjfizetés alapjául kötelezően számításba veszi, holott a rokkant nyugdíj mint bevétel esetében nem ír elő közteherviselési kötelezettséget. A két szabályozási koncepció eltérő célt fogalmaz meg, hiszen az egyik az adófizetési kötelezettség, a másik pedig a rokkantnyugdíj kérdéskörébe tartozik. Az egyéni cselekvési autonómia alapját adó jövedelem fogalma, az abba beletartozó szociális ellátás azonban kapcsolatot teremt a két szabályozás között. A bíróság véleménye szerint az a különbségtétel, amely az egyik csoport esetében értékeli a rokkantsági ellátás szociális jellegét, a másik csoport tekintetében azonban ezt a szempontot teljességgel figyelmen kívül hagyja, nem törekszik a társadalmi valóságban eleve meglévő különbségek csökkentésére, sőt kifejezetten mélyíti azokat. A bíróság álláspontja szerint tehát ésszerű indok hiányában önkényes az a szabályozás, amely a rászorultsági alapon juttatott állami ellátást díjfizetési kötelezettség tárgyává teszi a szociális ellátások rendszerén belül.
- [5] A Kúria szerint az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont megjelölt szövegfordulata sérti az Alaptörvény II. cikkében megfogalmazott emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot, az emberi minőség megőrzéséhez elengedhetetlen megélhetési minimumot is. A megélhetési minimum az absztrakció szintjén csak kellően körültekintő jogalkotással határozható meg, egységesíthető. A bíróság szerint önmagában azzal, hogy az Sztv. nyomán az R. 18. §-a az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét jelöli meg a díjfizetési kötelezettség mércéjéül, az állam nem tesz eleget intézményvédelmi kötelezettségének akkor, ha – mint jelen esetben is – a díjfizetési kötelezettség alapjául szolgáló jövedelemként a rokkantsági ellátás és a közgyógyellátás keretében juttatott állami ellátást jelöli meg. Amennyiben az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jövedelem fogalmába a rokkant nyugdíj is beleértendő, úgy – a bíróság szerint – ez azt jelenti, hogy az állam „továbbosztja” az állami ellátást, azaz rászorult érdekében ugyan, mégis rászorulttól vonja el az emberi minőség fenntartására szolgáló anyagi alapot, ezért az állam alapjogot sértően avatkozik be az emberi méltóság védelme érdekében, hiszen az intézeti ellátott jogainak védelmében alkotmányellenesen korlátozza, sérti a rokkantsági ellátásból élő kötelezett alapjogát.

II.

- [6] Az Alkotmánybíróság az eljárása során a következő jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe:
- [7] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
 „XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”
- [8] 2. Az Sztv. érintett rendelkezései:
 „4. § (1) E törvény alkalmazásában
 a) jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)–(1c) bekezdésekben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett
 aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is,”

„114. § (2) A térítési díjat az e törvényben meghatározottak szerint

[...]

c) a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét, [...]

[a c)–e) pont alattiak a továbbiakban együtt: tartásra köteles és képes személy]

köteles megfizetni [az a)–e) pont alattiak a továbbiakban együtt: kötelezett].”

„115. § (2) A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, és arról az ellátást igénylőt a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja. Az önkormányzati fenntartó a személyi térítési díjat határozattal is megállapíthatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét. Ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot, a személyi térítési díj összege nulla.”

III.

- [9] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként az emberi méltósághoz való jog állított sérelmét vizsgálta.
- [10] A Kúria az emberi méltóság sérelmére alapozott indítványát főként azzal indokolta, hogy amennyiben az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jövedelem fogalmába a rokkant nyugdíj is beleértendő, úgy – a bíróság szerint – ez azt jelenti, hogy az állam „továbbosztja” az állami ellátást, azaz rászorult érdekében ugyan, mégis rászorulttól vonja el az emberi minőség fenntartására szolgáló anyagi alapot, ezért az állam alapjogot sértően avatkozik be az emberi méltóság védelmébe érdekében, hiszen az intézeti ellátott jogainak védelmében alkotmányellenesen korlátozza, sérti a rokkantsági ellátásból élő kötelezett alapjogát.
- [11] Az Sztv. 4. § (1) bekezdése fogalmi meghatározásokat ad. Az indítványozó a jövedelem Sztv. 4. § (1) bekezdés szerinti meghatározásának emberi méltóságba ütközését kizárólag a személyi térítési díjfizetési kötelezettség mércéjének meghatározása tekintetében véli alaptörvény-ellenesnek. Ugyanakkor az Sztv. 4. § (1) bekezdése nemcsak a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjfizetési kötelezettség tekintetében, hanem a természetben nyújtott és pénzbeli szociális ellátások tekintetében is meghatározza a jövedelem összegszerűségének kiszámítását. Az Sztv.-n kívül a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmező rendelkezése is az Sztv. jövedelem-meghatározására utal vissza [5. § r) pont]. A szociális biztonság és ellátás vagyoni értékének vagy jövedelmi összegszerűségének meghatározására és változtatására a jogalkotónak széleskörű lehetősége van, az Sztv.-ben meghatározott szociális ellátási formák igénybevételének lehetősége nem minősül alapjognak; az állampolgároknak nincs Alaptörvényben biztosított joga az életszínvonaluk megőrzésére, ez ugyanis egyebek között a nemzetgazdaság teherbíró képességének, a társadalombiztosítás állapotának, az érdekvényesítést szolgáló intézményeknek és számos egyéb tényezőnek a függvénye.
- [12] Az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdése kifejezetten elő is írja az állam számára a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvének érvényesítési kötelezettségét, amelyet – az N) cikk (3) bekezdés alapján – a helyi önkormányzatok és az állami szervek is kötelesek tiszteletben tartani feladatuk ellátása – így a különféle szociális ellátások biztosítása – során.
- [13] Az Alkotmánybíróság szerint önmagában az, hogy az Sztv. támadott rendelkezése – amely utaló szabályozással az Szja. tv. jövedelem fogalmát rendeli alkalmazni az Sztv. jövedelem fogalmának a meghatározásánál – adómentes jövedelmeket is bevon azon jövedelmek közé, amelyek a személyi térítési díj kiegészítésénél figyelembe vehetőek a tartásra kötelezett személynél, nem sérti az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóság alapjogát. Az Szja. tv.-ben biztosított adómentességeknek ugyanis csak egy része alapul szociális megfontolásokon, mint például egyes – társadalombiztosítási vagy szociális ellátás keretében az önkormányzat által adott – szociális juttatások. Bizonyos jövedelmek gyakorlati, adminisztratív okokból mentesülnek az adózás alól, mint például az 1988. január 1-je előtt megállapított és nem bruttóított baleseti és kártérítési járadék vagy az 1988. január 1. előtt kibocsátott kötvény, vagyonjegy kamata, osztaléka. Egyes jövedelmeket a kettős terhelés elkerülése érdekében mentesít az Szja. tv. az adófizetés kötelezettsége alól, így például az olyan vagyoni érték megszerzését, amely illetékkötelezettséggel jár. Számos adómentességet gazdasági-társadalmi megfontolások indokolnak, mint például egyes alapítványi kifizetéseket.
- [14] Az imént kifejtettekre tekintettel a támadott rendelkezés megsemmisítésére nincs szükség, ahol ugyanis az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pontja problémákat jelenthet, ott az alkotmányos követelmény kimondásával kiküszöbölhető.

- [15] Az Alkotmánybíróság tehát az indítvány emberi méltóság sérelmére alapított részét elutasította.
- [16] Ugyanakkor az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság hatásköre gyakorlása során folytatott eljárásban határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie.
- [17] A rokontartás szabályai közül a szülőtartást immáron az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdése alapvető kötelességként határozza meg. A rokontartás szabályainak célja, hogy a tartásra szoruló személy a megélhetéséhez szükséges ellátásban, gondozásban részesüljön. Ez alapvetően két – eltérő jogi jelleggel bíró – formában valósulhat meg. A polgári jogi jogviszony keretében megvalósuló rokontartás a felek kölcsönös együttműködésén (vagy bíróság döntésén) alapul, továbbá a jogosult és a kötelezett körülményeire tekintettel pénzben vagy természetben történhet a kötelezettség teljesítése. Ettől lényegesen eltérő helyzet az, amikor például az eltartásra jogosult egészségi állapota, az eltartásra kötelezett körülményei, vagy a jogosult és a kötelezett egymás közti viszonya miatt nem várható el, hogy a tartásra kötelezett természetben teljesítse a kötelezettségeit, illetve ilyen módon a szükséges ellátás nem biztosítható. Ezekben az esetekben az állam által megszervezett szociális ellátórendszer igénybevételével kell a gondozást biztosítani. Az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy „Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.” A (2) bekezdés szerint pedig „Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.” Az államnak ezen alaptörvényi előírásokból eredően feladata egy olyan intézményrendszer megszervezése, fenntartása, amely a rászorultakról gondoskodik. Ennek alapvető szabályait az Sztv. állapítja meg, amely – egyebek mellett – meghatározza az intézményi és személyi térítési díj megállapításának és megfizetésének garanciális szabályait (Sztv. 114–119/B. §) is. A szociális ellátás tehát pontosan szabályozott feltételek alapján, állami, önkormányzati és más szervek által fenntartott intézményekben történik. Azáltal azonban, hogy az állam biztosítja azokat a feltételeket, amelyek a gondozás megvalósításához szükségesek, illetve – amennyiben a körülmények nem teszik lehetővé az otthoni gondozást – átvállalja az ellátás feladatát, a kötelezettet mentesíti a tartás körébe tartozó feladatok tényleges (természetbeni) elvégzése alól. A gondozás megszervezése, biztosítása költségeinek egy részét az állam térítési díj formájában az ellátást igénybevevő jogosult, vagy annak tartásra köteles és képes hozzátartozójára hárítja.
- [18] A szociális ellátásért fizetendő térítési díj megállapítása jogi szabályozásában a jogalkotó szándéka szerint az ellátottak szociális rászorultsága fejeződik ki. A szociális rászorultság öregség esetén bekövetkezhet a megélhetéshez szükséges anyagiak hiánya, vagy ellátásra, gondozásra szorulóknak esetében a személyi ellátás megoldatlansága miatt is. Nem alaptörvény-ellenes tehát az, hogy az állam, illetőleg az önkormányzat a térítési díjat csak abban az esetben vállalja át, ha azt a rászorultság megalapozza.
- [19] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel összeegyeztethetetlennek tartja, hogy a bíróság az Sztv. 114. § (2) bekezdése c) pontja szerinti kötelezetti kör esetében nem vizsgálhatja, hogy a tartásra kötelezett hozzátartozó által havi rendszerességgel megfizetett személyi térítési díjkiegészítés megfizetését követően a tartásra kötelezett megmaradó jövedelme elegendő-e a saját megélhetésének a biztosítására.
- [20] Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kötelesek értelmezni. Az Sztv. 114. § (2) bekezdése szerint a térítési díjat az ellátást igénybe vevő jogosult és a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő mellett a – c)–e) pont alatt felsorolt – tartásra köteles és képes személyek kötelesek megfizetni. Az Sztv. szabályozási céljából tehát az következik, hogy a törvény a tartásra kötelezhető és arra képes személytől várja el a személyi térítési díj megfizetését. Az Sztv. 114. § (2) bekezdése d) pontja szerinti kötelezetti kör – vagyis a jogosult tartását szerződésben vállaló személy – díjfizetési kötelezettsége egy, az egyén magánautonómiáján alapuló szerződésben vállalt tartási kötelezettségen alapul, így ezen önként vállalt kötelezettség alanyait – a szerződési szabadság elvére is tekintettel – a jogalkotó indokoltan tartja tartásra köteles és képes személynek.
- [21] Az Sztv. 114. § (2) bekezdése e) pontja szerinti kötelezetti körbe azok tartoznak, akik a jogosult tartására bíróság által kötelezettek. A bíróság a tartási kötelezettséget a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) rendelkezései, így többek közt a Csjt. 66. § (1) bekezdésének figyelembevételével állapítja meg, amely kimondja: nem köteles mást eltartani, aki ezáltal a saját szükséges tartását veszélyeztetné.
- [22] Az Sztv. 114. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tartásra – és ezáltal térítési díjfizetésre – kötelezettek körébe a törvény a jogosultnak azt a házastársát, élettársát, egyeneságbeli rokonát, örökbe fogadott gyermekét, örökbe fogadó szülőjét sorolja, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja

az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét. Az ő esetükben azonban semmi nem indokolja alkotmányosan, hogy a bíróságnak ne kellene figyelembe vennie a megélhetésük biztosítását. Ugyan ezen kötelezetti kör egy része esetén, nevezetesen a nagykorú gyermekek esetében a rászoruló szüleikről való gondoskodási kötelezettséget az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdése alapvető (alaptörvényi) kötelességként deklarálja. Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése szerint azonban az Alaptörvény rendelkezéseit nem önmagukban, hanem azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. A Nemzeti hitvallás szerint pedig: „Valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét”, továbbá „Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet [...] kiteljesítése.” A Nemzeti hitvallásból következik az utódokért viselt felelősség kötelezettsége is („Felelősséget viselünk utódainkért”).

- [23] Az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdése szerinti szülőtartási kötelezettség, mint alapvető kötelesség is – az Alkotmánybíróság szerint – csak akkor áll összhangban a Nemzeti hitvallásban foglalt – imént idézett – elvekkel, ha az utódokra rótt tartási kötelesség nem hárit rájuk aránytalan és a teljesítőkéességüket meghaladó terheket. A nagykorú gyermek tartási kötelezettségének teljesítése tehát nem veszélyeztetheti a kötelezett saját megélhetését, önmaga fenntartását, ezért az ezen alapuló személyi térítési díjfizetési kötelezettség megállapítása során is figyelembe kell venni az egyén létfenntartását megalapozó, szükséges költségeit. Az egyén szükséges tartásának figyelembevételi kötelezettségét nem lehet önmagában azzal pótolni, hogy az Sztv. 114. § (2) bekezdés c) pontja csak azokra vonatkozik, akiknek az egy főre jutó jövedelme a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét. Ez ugyanis még önmagában nem feltétlenül biztosítja a kötelezett saját szükséges tartását. Azt, hogy a szükséges tartás mikor kerül veszélybe, csak az eset összes körülményének, a kötelezett jövedelmi, vagyoni viszonyainak, lakáshelyzetének, egészségi állapotának (és az ezzel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeinek), munkaképességének valamint az adott időszak életviszonyainak figyelembevételével lehet eldönteni. Ezt tehát a jogalkalmazó szerveknek – az Sztv. 114. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott kötelezettek tekintetében is – mindig a konkrét eset kapcsán kell vizsgálat tárgyává tenniük és megállapítaniuk.
- [24] A személyi térítési díjfizetési kötelezettség megállapítása során nem sérülhet az Alaptörvény II. cikke által garantált emberi méltósághoz való jog. Ennek az alapjognak az eredeti tartalmát ugyanis a megaláztatás tilalma adja. Ezért a jogalkalmazó szerveknek – az emberi méltóság érvényre jutása érdekében – minden esetben vizsgálniuk kell, hogy az Sztv. 114. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, személyi térítési díjfizetésre kötelezett megmaradt jövedelme milyen mértékben elégséges a havi létszükségleteinek kielégítésére, vagyis olyan életfeltételek megteremtésére, ami nem eredményezi az emberi méltóság, mint a megaláztatás tilalmának sérelmét, és ezáltal a társadalom teljes értékű tagjainak érezhessék magukat.
- [25] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény II. cikk és XVI. cikk (4) bekezdése alapján – a Nemzeti hitvallásban foglaltakkal összhangban – alkotmányos követelmény, hogy a személyi térítési díjfizetési kötelezettség megállapításánál az Sztv. 4. § (1) bekezdése a) pontjának aa) alpontjában, a 114. § (2) bekezdés c) pontjában és a 115. § (2) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezéseket úgy kell alkalmazni, hogy a megállapított térítési díj a kötelezett személy szükséges tartását ne veszélyeztesse.
- [26] 2. Az indítvány szerint a vitatott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésébe ütközően, vagyoni különbségtételre tekintettel alkotmányellenes. Az indítványozó szerint nem kétséges, hogy az Sztv. hatálya alá tartozó díjfizetési kötelezettek csoportja és az Szja. tv. szerint adófizetésre kötelezettek köre jól elhatárolható egymástól, így a két csoportba tartozó személyek eltérő jogalkotói kezelése főszabály szerint okszerű. Az indítványozó szerint azonban tárgyilagos mérlegelés szerint nem látható az indoka annak a jogalkotói döntésnek, amely a rászorultságon alapuló állami juttatást – más rászorultak ellátásának biztosításakor – a térítési díjfizetés alapjául kötelezően számításba veszi, holott a rokkant nyugdíj mint bevétel esetében nem ír elő közteherviselési kötelezettséget. A két szabályozási koncepció eltérő célt fogalmaz meg, hiszen az egyik az adófizetési kötelezettséggel, a másik pedig a rokkantartás kérdéskörébe tartozik, az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapját adó jövedelem fogalma, az abba beletartozó szociális ellátás azonban kapcsolatot teremt a két szabályozás között. Az a különbségtétel, amely az egyik csoport esetében értékeli a rokkantsági ellátás szociális jellegét, a másik csoport tekintetében azonban ezt a szempontot teljességgel figyelmen kívül hagyja, az indítványozó szerint nem törekszik a társadalmi valóságban eleve meglévő különbségek csökkentésére, sőt kifejezetten mélyíti azokat. Az indítványozó szerint tehát ésszerű indok hiányában önkényes az a szabályozás, amely a rászorultsági alapon juttatott állami ellátást díjfizetési kötelezettség tárgyává teszi a szociális ellátások rendszerén belül.
- [27] Az Alkotmánybíróság értelmezésében személyek közötti, alkotmányértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon. A megkülönböztetés akkor alkotmányellenes,

ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne [legújabbán 3086/2013. (III. 27.) AB határozat, Indokolás [32]–[37], 3087/2013. (III. 27.) AB határozat, Indokolás [39]–[41]].

- [28] Az indítványozó szerint e két kötelezett kör „jól elhatárolható egymástól”, ám a jövedelem fogalmába tartozó szociális ellátás megteremti a kapcsolatot a kettő között.
- [29] A térítési díj megfizetésére kötelezhető személyeket az Sztv. 114. § (2) bekezdése sorolja föl, amely sorban az ellátottat és a törvényes képviselőt követően nyert szabályozást a – jelen ügy tárgyát is képező, c) pont alá tartozó – személyi kör, azaz a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét. Az Alkotmánybíróság szerint a térítési díj megfizetésére az Sztv. 114. § (2) bekezdés c)–e) pontjai alapján kötelezetté válható, tartásra köteles és képes személyek köre tekinthető homogén, azonos szabályozási körbe tartozó csoportnak. E körön belül a jogalkotó – a határozat korábbi részében kifejtett alkotmányos követelmény figyelembevételével – nem tesz önkényes megkülönböztetést.
- [30] Erre – vagyis a homogén csoport hiányára és az alkotmányos követelményre – tekintettel az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére vonatkozó indítványt az Alkotmánybíróság elutasította.
- [31] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján, az ügy elvi jelentőségére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/3861/2012.

Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró különvéleménye

- [32] A rendelkező rész 1. pontjában foglalt – hivatalból megállapított – alkotmányos követelményt önmagában nem tartom elegendőnek az alaptörvény-ellenesség megszüntetéséhez, ezért azt nem szavaztam meg. A rendelkező rész 2. pontját, a bírói kezdeményezés elutasítását megszavaztam, mert az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának „ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és adómentes jövedelmet is” szövegrésze álláspontom szerint önmagában nem alaptörvény-ellenes. Az, hogy az Sztv. támadott rendelkezése – utaló szabályozással –

az Szja. tv. jövedelem fogalmát rendeli alkalmazni az Sztv. jövedelem fogalmának a meghatározásánál, és ezzel adómentes jövedelmeket is bevon azon jövedelmek közé, amelyek a személyi térítési díj kiegészítésénél a tartásra kötelezett személynél figyelembe vehetők, álláspontom szerint még nem sérti az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóság alapjogát.

- [33] 1. A bírói kezdeményezés alapjául fekvő ügyben az emberi méltóság alapjogát sértő alkotmányellenes helyzet szerintem a törvényalkotót terhelő alaptörvény-ellenes mulasztásból állt elő, ezért az Alkotmánybíróságnak – hivatalból eljárva – az alaptörvény-ellenes mulasztást is ki kellett volna mondania az alkotmányos követelmény mellett. A törvényalkotó az Sztv. törvényi szabályozásának a kialakítása során elmulasztotta annak a garanciális törvényi rendelkezésnek a megalkotását, amely a tartásra kötelezett személy személyi térítési díjkiegészítésének a megállapítása során azt biztosítja, hogy a tartásra kötelezett a saját szükséges tartásának a veszélyeztetésével ne legyen kötelezhető a személyi térítési díj kiegészítésére. Álláspontom szerint az Sztv. szabályozási céljából is az következik, hogy a törvény a tartásra kötelezhető és arra képes személytől várja el a személyi térítési díj kiegészítését. Az Sztv. 114. § (2) bekezdésének c) pontja a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díj megfizetésére kötelezhetőnek tekinti – egyebek mellett – a jogosult egyeneságbeli rokonát is, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét. Ha tehát a vizsgált esetben a havi 28 ezer forintos személyi térítési díjkiegészítésnek a tartásra kötelezett rokkant nyugdíjából és közgyógyellátásából, mint havi rendszeres jövedelméből történő levonását követően a fennmaradó jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét, akkor – függetlenül attól, hogy a levonást követő összeg ténylegesen fedezi-e a tartásra kötelezett megélhetését – a tartásra kötelezett hozzátartozó a személyi térítési díj kiegészítésére kötelezhető.
- [34] 2. Az Sztv. 114. § (2) bekezdésének c) pontja – eltérően a Csjt. 66. § (1) bekezdésében foglaltaktól – nem teszi lehetővé a tartásra kötelezett személy tényleges teljesítőképességének a vizsgálatát. Ez arra vezet, hogy a tartásra kötelezett személy oldalán teljesen figyelmen kívül marad az, hogy a kötelezettség (a vizsgált esetben a személyi térítési díj havi rendszerességű kiegészítése) teljesítése után fennmaradó havi rendszeres jövedelem fedezi-e a tartásra kötelezett személy megélhetését, önmaga létfenntartását. Az Alaptörvény O) cikke értelmében mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni. Az állami és közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás esetében is a „képesség” és „lehetőség” szerinti hozzájárulás kötelezettségét rögzíti az Alaptörvény. Álláspontom szerint a személyi térítési díjkiegészítésre kötelezett hozzátartozó esetében sem támasztható az állami és közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulásnál az Alaptörvény által előírt mércénél („képesség” és „lehetőség”) szigorúbb mérce. Véleményem szerint a rokonságra vonatkozó, a Csjt. 66. § (1) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezés olyan garanciális szabály, amely összhangban áll az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóság alapjogával. Az említett garanciális szabályt az Sztv. nem tartalmazza, ezzel a kötelezett „képességeit” és „lehetőségeit” és ez által a saját szükséges tartását figyelmen kívül hagyó személyi térítési díj kiegészítési kötelezettséget ír elő.
- [35] 3. Szilárd véleményem, hogy az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való alapjog alkotmányos tartalma szélesebb a többségi határozat indokolásában az alapjog eredeti tartalmaként megjelölt megaláztatás tilalmánál. (Megjegyzem: az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése külön rögzíti a megalázó bánásmód tilalmát.) Az Alkotmánybíróság a 73/2009. (VII. 10.) AB határozatában (ABH 2009, 735, 741.) kimondta, hogy az emberi méltóság védelme megköveteli azt, hogy az állam tartózkodjon olyan intézkedések törvénybe foglalásától, amelyek alkalmazása – a jogszabályi környezetből felismerhetően – súlyosan veszélyezteti a magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. Az Alkotmánybíróság a 37/2011. (V. 10.) AB határozatának indokolásában megerősítette az említett határozat idézett megállapítását, hozzátéve ahhoz azt, hogy az emberi méltóságnak van egy ellátási igényt megalapozó funkciója is: az államnak be kell avatkoznia, ha az egyén nem képes a maga számára az anyagi értelemben vett méltó életet biztosítani és az anyagi létminimum alatt él (ABH 2011, 225, 235.). Álláspontom szerint az emberi méltóság alapjogának részét képező cselekvési autonómia anyagi alapjaként az Alkotmánybíróságnak védelemben kell részesítenie azt a megélhetési minimumot, amely az emberhez méltó lét fenntartásához elengedhetetlenül szükséges. Az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóság alapjoga magában foglalja az emberhez méltó lét fenntartásához elengedhetetlenül szükséges megélhetési minimum alkotmányos védelmét. A rokkantsági járadék (korábban nyugdíj) rendeltetése a rokkantság miatti munkaképesség csökkenésből eredő jövedelem kiesés pótlása, illetve a közgyógyellátás, az Sztv.-ben szabályozott természetben nyújtott szociális ellátás, ami az arra szociálisan rászoruló rokkant személy gyógyszerellátásához történő állami segítségnyújtást jelent. Ezek az adómentes jövedelmek elsősorban szociálisan rászoruló személyek megélhetését szolgálják, és csak kivételesen – meghatározott feltételek esetén és mértékig – képezhetik az alapját más, az említett

személyek tartási kötelezettségébe tartozó és szociálisan ugyancsak rászoruló személyek tartásának (ennek részeként a vizsgált esetben a személyi térítési díjfizetési kötelezettség kiegészítésének).

- [36] 4. Álláspontom szerint az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóság alapjogának, illetve az Alaptörvény rokontartási kötelezettséget előíró XVI. cikk (4) bekezdésének az együttes és egymásra tekintettel történő helyes értelmezéséből egyértelműen következik, hogy senki nem kötelezhető a méltó emberi élethez szükséges és alkotmányosan védett megélhetési minimumot veszélyeztető, a képességeit és lehetőségeit meghaladó tartásra. Véleményem szerint a vizsgált esetben a személyi térítési díj kiegészítésére csak abban az esetben kötelezhető a tartásra egyébként köteles hozzátartozó, amennyiben az a saját tartását nem veszélyezteti, a személyi térítési díj kiegészítése után fennmaradó rokkantsági nyugdíjból és közgyógyellátásból eredő jövedelem – tekintettel a rokkantságból és betegségből eredő valamennyi jellemző kiadásra, így a gyógyszerköltésekre is – biztosítja a tartásra kötelezett emberhez méltó megélhetését.
- [37] 5. Összegezve az álláspontom: a vizsgált ügyben az alkotmányellenes helyzetet a törvényalkotó alaptörvény-ellenes mulasztása idézte elő, ezért az Alkotmánybíróságnak – hivatalból eljárva – ki kellett volna mondania az alaptörvény-ellenes mulasztást és határidő tűzésével köteleznie kellett volna a törvényalkotót az emberi méltóság alapjogának az érvényesülését biztosító garanciális törvényi rendelkezés Sztv.-be iktatására. A rendelkező rész 1. pontjában foglalt alkotmányos követelmény a bírói kezdeményezés alapjául szolgáló egyedi ügyben kötelezővé teszi az Sztv. itt megjelölt rendelkezéseinek és a Csjt. 66. § (1) bekezdésének az együttes és egymásra tekintettel történő olyan értelmezését és alkalmazását, amely megfelel az Alaptörvény alkotmányos követelményben megjelölt rendelkezéseinek, de ezzel nem pótolja az Sztv. hiányzó garanciális törvényi rendelkezését. Az alkotmányos követelmény csak részben, és alapvetően az egyedi ügyre vonatkozóan ad lehetőséget az eljáró bíróság számára arra, hogy az Alaptörvénynek megfelelő jogértelmezéssel és jogalkalmazással a konkrét ügyben megszüntesse az alaptörvény-ellenes helyzetet. Az emberi méltóság alapjogának védelme ugyanakkor álláspontom szerint megkövetelte volna azt, hogy ne csak a bírói kezdeményezés alapjául szolgáló egyedi ügyben, de a jövőre nézve és általánosan is megszüntethető legyen az alaptörvény-ellenes helyzet.
- [38] A vizsgált esetben az emberi méltóság alapjogának érvényesülése álláspontom szerint, nem függhet attól, hogy az intézményfenntartó önkormányzat rendelkezik-e megfelelő forrással ahhoz, hogy méltányossági alapon a rendeletében mentesítse a személyi térítési díjkiegészítésére nem képes, ám arra kötelezett hozzátartozót. Úgyszintén, nem függhet az említett alapjog érvényesülése attól sem, hogy az egyedi ügyben hogyan értelmezi és alkalmazza az alkotmányos követelményt az eljáró bíróság, illetve, hogy az alkotmányos követelménynek megfelelő jogértelmezést követi-e majd hasonló ügyekben a bírói joggyakorlat. Ezen túlmenően az emberi méltóság alapjogának érvényesülését szolgáló – fent említett – garanciális szabály mellett, a törvényalkotónak ahhoz kapcsolódóan (annak végrehajtásaként) további részletszabályokat is meg kell alkotnia, amelyek alkotmányos követelmény kimondásával nem pótolhatók (ilyen részletszabály például az, hogy milyen szempontok és feltételek alapján állapíthatja meg az intézményfenntartó azt, hogy a tartásra kötelezett hozzátartozó nem kötelezhető a hozzátartozója személyi térítési díjának a kiegészítésére).
- [39] A kifejtettekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak a rendelkező rész 1. pontjában hivatalból megállapított alkotmányos követelmény mellett meg kellett volna állapítania az alaptörvény-ellenes mulasztást is.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

- [40] A különvéleményhez csatlakozom.

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

I.

- [41] 1. Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező része 1. és 2. pontjában foglalt alkotmányos követelmény megfogalmazásával, illetőleg az elutasítással.
- [42] 2. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítania és ennek megfelelően meg kellett volna semmisítenie a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt „ideértve a jövedelemként figyelembe vett bevételt és az adómentes jövedelmet is” szövegrészét. Ennek következményeként el kellett volna rendelnie a Kúria előtt folyamatban lévő, Kfv. 39021/2012. számú ügyben történő alkalmazási tilalmat is.
- [43] Az ügyben osztom az Alkotmánybírósághoz fordult Kúriai tanács álláspontját.
- [44] A konkrét ügyben négy alany között kell egy felmerült fizetési kötelezettséget széttelepíteni, megosztani. Ezek az alanyok: az állam, az önkormányzat, a tartásra kötelezett és a tartásra szoruló személy.
- [45] Az állam az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint kizárja a saját fizetési kötelezettségét azzal, hogy azt egyértelműen – mindenre tekintet nélkül – a tartásra kötelezhető hozzátartozóra telepíti. „[a] jövedelem:] aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is”.
- [46] Az önkormányzat álláspontja (nem különben az általa meghivatkozott helyi önkormányzati rendeletének szabályozása) az Sztv. imént idézett, eltérést nem engedő, kogens szabályaira épül: „A jogszabályi rendelkezésekből kitűnően fizetési kötelezettség megállapításánál a havi személyi térítési díj mértéke, a tartásra kötelezhető személyi térítési díj mértéke, a tartásra kötelezhető hozzátartozó családjának jövedelme és az egy főre jutó jövedelem vizsgálendő, egyéb körülmények nem”.
- [47] Adott a harmadik alany is (nevezetesen az eltartott), akinek az intézményi tartására nem elegendő az az összeg, amelyet ő maga tud nyújtani.
- [48] A jelenlegi jogszabályi környezetben tehát a rendelkezésre álló és az intézményi tartáshoz szükséges személyi térítési díj közötti különbözet megtérítése egyedül és kizárólag a tartásra kötelezett (ő a negyedik alany) személyre hárul, akinek a jövedelme rokkantsági nyugdíjból és közgyógyellátásból áll. Kistelepülésen él, krónikus betegségei miatt rendszeres gyógyszeres ellátásra, illetve gyógykezelésre szorul. Egészség-károsodásának mértéke 80%.

II.

- [49] 1. Az Alaptörvény II. cikke szerint: „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
- [50] Az Alkotmánybíróság a 32/1998. (VI. 25.) AB határozatában elvi követelményként fogalmazta meg a következőket: „Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alkotmány 70/E. §-ában meghatározott szociális biztonsághoz való jog a szociális ellátások összessége által nyújtandó olyan megélhetési minimum állami biztosítását tartalmazza, amely elengedhetetlen az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához.” (ABH 1998, 251.)
- [51] Ezt az elvi követelményt a többségi határozatnak figyelembe kellett volna vennie az előtte fekvő ügy elbírálása során is, hiszen mind a rokkantsági nyugdíj, mind pedig a közgyógyellátás a tartásra kötelezett olyan „bevételének” számít, amelynek kiesése, vagy összezszerülésében való lényeges csökkenése saját „fenntartását” alapjaiban veszélyeztetné. Az ilyen jogcímen való kifizetések az emberhez méltó egzisztencia-minimumot biztosítják, amely szoros kapcsolatban áll az emberi méltósággal.
- [52] Nem osztom tehát a többségi határozat álláspontját, amely szerint ezek figyelembevétele a személyi fizetési díj kiegészítésénél nem sérti az emberi méltóságot. Hangsúlyozom: ezek alkotmányjogi megítélésénél nem az a döntő, hogy mentesek-e az adó megfizetése alól, hanem az, hogy ezekre a most elbírált ügyben a 80%-ban egészségkárosodott személynek a pusztán létfenntartása végett van szükség. Helytálló tehát a Kúriai tanács álláspontja, amely szerint: „Az ellátás biztosításának az indoka az állam részéről az a belátás, hogy a felperes – lévén 80%-ban munkaképtelen – az emberi minőség megőrzéséhez elengedhetetlenül szükséges megélhetési minimumot a maga számára önhibáján kívül megteremteni nem képes. A rokkantnyugdíj összege hivatott fedezni a felperes minden létfenntartással kapcsolatos – ideértve a krónikus megbetegedésekkel összefüggő többletkiadásokat is – költségét. Számára ez az emberi minőség fenntartásának költsége.”
- [53] Az állam tehát tényleg úgy „osztotta” tovább az állami ellátást, hogy rászorult érdekében ugyan, de másik rászorulttól vonta el az emberi minőség fenntartására szolgáló anyagiakat.

- [54] Magam is osztom ezért azt a véleményt, hogy ésszerű indok hiányában önkényes az a szabályozás, amely a rászorultsági alapon juttatott állami ellátást – minden másra tekintet nélkül – további díjfizetési kötelezettség tárgyává teszi.
- [55] 2. A többségi határozat helyesen mutat rá arra, hogy az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése szerint az Alaptörvény rendelkezéseit sem önmagukban, hanem azok céljaival, a benne foglalt Nemzeti Hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. A Nemzeti Hitvallás szerint pedig: „Valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét.” Jelen esetben 80%-ban egészségkárosodott személyi térítési díj kiegészítésére kötelezettől van szó, aki azt állítja, hogy a kirótt kiegészítés után megmaradó jövedelme nem biztosítja számára az emberhez méltó egzisztencia-minimumot. Valójában azonban az a helyzet, hogy az Sztv. 114. § (2) bekezdésének c) pontja egyáltalán nem teszi lehetővé a tartásra kötelezett személy tényleges teljesítőképességének a vizsgálatát. Így teljes homályban marad az, hogy a tartásra kötelezett megélhetését fedezi-e az az anyagi háttér, amely a személyi térítési díj kiegészítése után még megmarad. Számomra a kérdés az, hogy az említett négy alany közül ki képes „garantálni” a fizetésre kötelezett hozzátartozó számára az Alaptörvényből fakadó emberi méltósághoz illeszkedő megélhetési minimumot.
- [56] Álláspontom szerint az emberhez méltó egzisztencia-minimum meghatározása (mi több: garantálása) egyedül és kizárólag a törvényhozó feladata. Az ő dolga az ehhez szükséges anyagi források megjelölése, meghatározása is, amelynek többféleképpen is eleget tehet. (Teheti például azt is, hogy a hasonló helyzetekben és esetekben a „különbözet” megtérítését az önkormányzatokra bizza, s mindezt – kötelező önkormányzati feladatként meghatározva – a feladat ellátáshoz szükséges anyagi eszközökkel is megtámogatja.) Nyilvánvaló, hogy a törvényhozónak a tartásra „képes” hozzátartozót kell szabályozásának a középpontjába állítani. Kogens szabályként tartásra az a hozzátartozó képes, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét. Ugyanakkor a törvényhozó nem ad lehetőséget arra, hogy a jogalkotó (Kormány, miniszter, helyi önkormányzat képviselő-testülete) vizsgálja annak lehetőségét: a tartásra kötelezett esetében a tartási kötelezettség teljesítése – a vizsgált esetben a 80%-ban egészségkárosodott – esetén a jövedelme elegendő-e a létfenntartásával kapcsolatos költségek fedezetére. Amennyiben ez a helyzet, úgy a tartásra kötelezett hozzátartozónak ki kell egészítenie a személyi térítési díjat (és pedig függetlenül attól, hogy rokkantsági nyugdíjban és közgyógyellátásban részesül).
- [57] A törvényhozó kötelessége a tárgykört érintő jogszabályi környezet egyértelművé tétele is, amely elsődlegesen abban áll, hogy összhangot teremtsen az Sztv. 4. § (1) bekezdése a) pont aa) alpontjában, 114. § (2) bekezdés c) pontjában és 115. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezései, valamint a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 66. § (1) bekezdése, valamint az Alaptörvény 28. cikke és XVI. cikk (4) bekezdése között.
- [58] Sem a többségi határozatban írt alkotmányos követelmény, sem a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása nem járható út, azok a most tárgyalt ügyben sem jelentenek (nem jelenthetnek) megoldást. Normatív (újra)szabályozásra van szükség, amely feltételezi az Sztv. 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt „ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is” szövegrész megsemmisítését. Álláspontom szerint a jelen ügyben ezt a döntést kellett volna hoznia az Alkotmánybíróságnak, s egyben ki kellett volna mondania az alkalmazási tilalmat a Kúria előtt Kfv. 39.051/2012. számon folyamatban lévő ügyben.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

- [59] 1. Egyetértek a többségi határozat rendelkező részének 2. pontjával és az indokolásnak azt megalapozó részével, amely szerint nem ellentétes az Alaptörvénnyel önmagában az, hogy az Sztv. támadott rendelkezése – amely utaló szabályozással az Szja. tv. jövedelem fogalmát rendeli alkalmazni az Sztv. jövedelem fogalmának a meghatározásánál – adómentes jövedelmeket is bevon azon jövedelmek közé, amelyek a személyi térítési díj kiegészítésénél figyelembe vehetőek a tartásra kötelezett személynél.
- [60] Szintén egyetértek a rendelkező rész 1. pontjához kapcsolódó többségi indokolás kiindulópontjával. Az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdése, amely szerint a nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni,

úgy értelmezhető az O) cikkbe foglalt felelősség-elvvel és a II. cikkbe foglalt emberi méltósághoz való joggal összhangban, hogy a kötelezettség nem terjedhet ki más eltartásához történő olyan mértékű hozzájárulás fizetésére, amely a kötelezett saját szükséges tartását veszélyeztetné. A rászorulókról való gondoskodáshoz szükséges, de más kötelezetre nem hárítható felelősség az Alaptörvény XIX. cikke alapján az államot terheli.

- [61] Összességében ugyanakkor nem gondolom kellőképpen megalapozottnak a rendelkező rész 1. pontjában megfogalmazott alkotmányos követelmény megállapítását a következő indokok miatt.
- [62] 2. Az alkotmányos követelményeknek egyre inkább két típusát különböztethetjük meg, egyrészt a támadott norma alkotmányos értelmezési tartományának meghatározására irányuló, hagyományos típusát, másrészt az Alkotmánybíróság határozatában foglaltak érvényesítésére vonatkozó változatot. Ezek a régi Abtv.-ben nem szerepeltek, azt a korábbi alkotmánybírói gyakorlat alakította ki; azonban az új Abtv. 46. § (3) bekezdése már tételesen is megjelenítette: „Az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie.”
- [63] Az első, hagyományos értelemben vett alkotmányos követelmény logikailag visszavezethető az Alaptörvény 28. cikkére is, amely a bírósági jogalkalmazással kapcsolatban rögzíti, hogy annak során a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni. A 28. cikk szerint a jogszabály Alaptörvénnyel összhangban történő értelmezése a bíró számára nem csak jog, hanem kifejezett kötelesség: amennyiben a bíró a jogszabály szövegét az értelmezés segítségével az Alaptörvénnyel összhangban tudja alkalmazni, annyiban ennek megfelelően köteles eljárni. Ha a bíró önállóan nem találja meg azt az értelmezését a jogszabálynak, amely az Alaptörvénnyel összhangban van, de van ilyen értelmezés, akkor azt az Alkotmánybíróság akár a bíró által kezdeményezett alkotmánybírói eljárásban, akár utólag, alkotmányjogi panasz eljárásban is kimondhatja alkotmányos követelményként.
- [64] Az alkotmányos követelmény megállapításának eredeti, szűk értelemben vett funkcióját – amelyet az Abtv. 46. § (3) bekezdése is tükröz – a 38/1993. (VI. 11.) AB határozat foglalta össze; az abban foglalt megállapítások álláspontom szerint összhangban vannak az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési szabállyal, ezért tartalmilag továbbra is irányadóak: „Ha a jogszabályi rendelkezés alkotmányossága éppen a szabályozás hiányossága vagy homályossága miatt kérdéses, az Alkotmánybíróság kifejezetten is megállapíthatja az alkotmányos értelmezés tartományát, meghatározhatja azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeknek a norma értelmezéseinek meg kell felelniük.
- [65] Ha a vizsgált jogszabálynak van (egy vagy több) olyan értelmezése, amely az alkotmányos követelményeknek megfelel, az Alkotmánybíróságnak nem feltétlenül kell megállapítania a jogszabály alkotmányellenességét. A normát nem kell minden esetben megsemmisíteni csupán azért, mert az alkotmányos követelményeknek meg nem felelő értelmezése is lehetséges vagy előfordul. Nem hagyható azonban figyelmen kívül az alkotmányossági vizsgálatnál a jogszabálynak az az értelmezése, amelyet a joggyakorlat egységesen követ, vagyis a jogszabálynak az élő jogban megnyilvánuló normatartalma. Ha a jogszabály ekként alkotmánysértő tartalommal hatályosul, az alkotmányellenesség megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása elkerülhetetlenül szükséges.
- [66] Egyébként azonban a hatályos jogot lehetőleg kímélni kell. Az Alkotmánybíróság elkerüli jogszabály, illetőleg jogszabályi rendelkezés megsemmisítését vagy a törvényhozó felhívását arra, hogy az Alkotmánybíróság által meghatározott határidőn belül alkotson jogot, ha a jogrend alkotmányosságát és a jogbiztonságot enélkül is biztosítani lehet. Ilyenkor az Alkotmánybíróság azoknak az értelmezéseknek körét határozza meg általában, az alkotmányos követelményekkel, amelyek esetében a jogszabály az Alkotmánnyal összhangban van.” (ABH 1993, 256, 266.)
- [67] 3. Az indítványban támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvénnyel összhangban álló, követendő értelmezésének kibontását tartalmazó hagyományos alkotmányos követelmény megállapításánál az Alaptörvény 28. cikke, az Abtv. 46. § (3) bekezdése és a 38/1993. (VI. 11.) AB határozat érvei alapján a következő szempontokra figyelemmel kell eljárni:
- [68] – olyan jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatban van helye, amely az alkotmányossági vizsgálat tárgyát képezi, illetve amely az alapügyben alkalmazandó.
- [69] – abban az esetben indokolt megállapítani, ha jogszabályi rendelkezés alaptörvénnyel való összhangja a szabályozás hiányossága vagy többértelműsége miatt kérdéses.
- [70] – a követelményt nem csak az érintett alaptörvényi és jogszabályi rendelkezésekre való hivatkozással, hanem konkrét tartalmának rendelkező részi kifejtésével célszerű meghatározni. Mivel az alkotmányos követelmény megállapításán keresztül az alaptörvénnyel összhangban álló értelmezés tartományának a meghatározása történik,

ami gyakorlatilag a jogszabályi rendelkezés normatartalmának a kötelező erejű meghatározása, a rendelkező részi megfogalmazásnak világosnak kell lennie.

- [71] – a vonatkozó rendelkező részi pontnak három szükséges eleme van: az a jogszabályi rendelkezés, amelynek a normatartalmát az alkotmányos követelmény érinti (befolyásolja); az Alaptörvény érvényesítendő rendelkezése, amelyből a követelmény ered; és a tulajdonképpen alkotmányos követelmény: a jogszabályi rendelkezés normatartalmának az Alaptörvényből eredő változása.
- [72] 4. A határozat rendelkező része az Sztv. 4. § (1) bekezdése a) pontjának aa) alpontja és a 115. § (2) bekezdése alkalmazására nézve állapít meg alkotmányos követelményt, amely szerint „az intézményfenntartó a személyi térítési díjat úgy köteles megállapítani – ha annak viselésére a 114. § (2) bekezdésének c) pontjában foglalt személy köteles –, hogy a megállapított térítési díj a kötelezett személy saját szükséges tartását ne veszélyeztesse”.
- [73] A korábban kifejtettekre is figyelemmel álláspontom szerint a fenti alkotmányos követelmény megállapítása nem volt kellőképpen megfontolt.
- [74] Egyrészt, a követelmény tulajdonképpen nem egy többértelmű rendelkezés egyik – az Alaptörvénnyel összhangban álló – értelmezését választja ki és teszi kötelezővé, hanem egy, a vonatkozó törvényi rendelkezéstől eltérő, azt tartalmilag felülíró kiegészítő szabályt alkot a személyi térítési díj megállapításával kapcsolatban. Az Sztv.-nek az alkotmányos követelmény által nem hivatkozott 115. § (3) bekezdése ugyanis kimondja, hogy „[a] személyi térítési díj összege önkormányzati intézmény esetén a fenntartó rendeletében foglaltak szerint, egyéb esetben a fenntartó döntése alapján csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik”.
- [75] Másrészt, a követelmény az indítványozót és hasonló helyzetben lévő – tehát más eltartására ténylegesen nem képes – személyeket ugyan anyagilag tehermentesítené, azonban kétséges, hogy jogalkotó tevékenység nélkül rendezhető lenne az ellátások finanszírozásának háttere, mivel nem tisztázott, hogy az így kieső személyi térítési díjak összegéhez hogyan jut hozzá a fenntartó. Az Sztv. 115. § (1) bekezdése szerint ugyanis „a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) [...] a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás egy főre jutó összegének [...] különbözete”. A 115. § (2) bekezdése szerint pedig „[a] kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg [...]. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét.” Ha az önkormányzati fenntartónak nincs többletforrása és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás változatlan, akkor bizonytalanná válik a szolgáltatási önköltség fedezetének biztosítása.
- [76] A rendelkező rész 1. pontjában megfogalmazott alkotmányos követelmény megállapítása tehát meglátásom szerint a jogalkalmazásban és az ellátás finanszírozásában is komoly bizonytalanságokat eredményezhet; a jelen ügyben vizsgált alkotmányjogi problémát az Alkotmánybíróság önmagában, a jogalkotó közreműködése nélkül nem tudja megoldani.
- [77] Ezért álláspontom szerint – esetlegesen egy másként megfogalmazott alkotmányos követelmény mellett – mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet kellett volna megállapítanunk. Az emberi méltóság alapjogát – bizonyos speciális esetekben – sértő alaptörvény-ellenes helyzet tulajdonképpen a támadott szabályozás hiányosságából eredt, azáltal, hogy a törvényalkotó az Sztv. szabályozásának a kialakítása során elmulasztotta annak a garanciális törvényi rendelkezésnek a megalkotását, amely a tartásra kötelezett személy személyi térítési díjkiegészítésének a meghatározása során azt biztosítja, hogy saját szükséges tartásának a terhére ne legyen kötelezhető a személyi térítési díj kiegészítésére.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság 28/2013. (X. 9.) AB határozata
az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
szóló 2011. évi CLXXV. törvény 9. § (1) bekezdése szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására
irányuló bírói kezdeményezés elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával és *dr. Juhász Imre* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 9. § (1) bekezdésének „kényszer-végelszámolására a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdését, 117. §-át és 118. §-át az e törvényben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Balassagyarmati Törvényszék hatáskörében eljáró bírósági titkár egy egyesületnek az előtte folyamatban levő kényszer-végelszámolási ügyében – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján a Pk. 60.047/2009/10. számú végzésével egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára irányuló eljárást kezdeményezett az Alkotmánybíróságnál, amelyben az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) 9. § (1) bekezdésének „kényszer-végelszámolására a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdését, 117. §-át és 118. §-át az e törvényben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből származó jogbiztonság és normavilágosság követelményét sérti, az alábbi indokok szerint.
- [3] 1.1. A Civil tv. 9. § (1) bekezdésének sérelmezett szövegrésze egy, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény (a továbbiakban: Ctv.) szerinti, már a jogalkotó által hatályon kívül helyezett jogintézmény kötelező alkalmazását írja elő határozatlan ideig. Az indítványozó szerint a már hatályon kívül helyezett rendelkezések alkalmazását a jogalkotó rendszerint az ún. átmeneti rendelkezések között szabályozza. Az átmeneti rendelkezés funkciója pedig a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: Jszt.) 84. §-a szerint az, hogy a jogalkotó átmeneti időszakban, a jogszabály hatálya alá tartozó meghatározott esetekben, a jogszabály alkalmazandó rendelkezéseitől eltérő szabályok alkalmazását írja elő. A Civil tv. 9. § (1) bekezdéséből ugyanakkor az átmeneti jelleg hiányzik, ugyanis nem egy meghatározott időtartamig írja elő a hatályon kívül helyezett norma kötelező alkalmazását, hanem meghatározatlan ideig, ráadásul nem a szabályozásból eredő átmeneti állapot orvosolására szolgál, hanem egyszerűen egy rendhagyó jogalkotási megoldásról van szó. Az indítványozó törvényszék szerint felmerül a kérdés, hogy az utaló normával – nem átmeneti szabályként – felhívott hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés normatív szabálynak tekinthető-e egyáltalán; illetve kimeríti-e a követhetőség alkotmányos követelményét a jelenlegi megoldás, praktikusán elvárható-e a végelszámolótól, hogy korábbi időállapotú normák alkalmazására készüljön fel.
- [4] 1.2. A Ctv.-nek a Civil tv. 9. § (1) bekezdése által hivatkozott, 2012. február 29-én hatályos 116. § (6) bekezdése úgyszintén tartalmaz egy utaló szabályt, amely a kényszer-végelszámolásra az erre vonatkozó címben foglalt eltéréssel általánosságban a végelszámolásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását írja elő. Az indítványozó törvényszék szerint a támadott rendelkezés amiatt is sérti a normavilágosság követelményét, mert ezzel összefüggésben nem egyértelmű, hogy a kényszer-végelszámolás során a Ctv. végelszámolásra vonatkozó rendelkezései közül mely időpontban – 2012. február 29. napján vagy a mindenkor – hatályosak az alkalmazandóak. Az indítványozó szerint mindkét értelmezés mellett és ellenükben is felhozhatóak érvek, de meglehetősen összetett jogértelmezéssel is kérdéses az alkalmazandó szabályok pontos tartalmának meghatározása, ezáltal sérül a jogbiztonság, ezen belül a normavilágosság és a követhetőség alkotmányos követelménye.

- [5] 1.3. Az indítványozó bírósági titkár eljárási jogosultságát – az Abtv. 25. §-án kívül – az Abtv. 1. § b) pontjára, továbbá a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 5. § (2) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 12/A. § (1) bekezdésére alapozta.
- [6] Az Abtv. 1. § b) pontja szerint az Abtv. alkalmazásában a bírósági titkár is bírónak minősül, ha törvény rendelkezése alapján az egyesbíró hatáskörében bírósági titkár eljárhat.
- [7] A Pp. 12/A. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben az egyesbíró, illetve a tanács elnöke helyett tárgyaláson kívül bírósági titkár is eljárhat; a bíróság eljárására irányadó, e törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági titkár eljárására kell alkalmazni. Ezzel összhangban a Tv. 5. § (2) bekezdése is kimondja, hogy a bírósági titkár első fokon önállóan önálló aláírási joggal eljárhat, érdemi határozatot hozhat a törvényben szabályozott polgári nemperes eljárásokban.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróság beszerezte a közigazgatási és igazságügyi miniszter véleményét.

II.

- [9] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezése:
„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- [10] 2. A Civil tv. vizsgálni kért rendelkezései:
„9. § (1) A civil szervezet végelszámolására – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény (a továbbiakban: Ctv.) rendelkezéseit, kényszer-végelszámolására a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdését, 117. §-át és 118. §-át az e törvényben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.”
- [11] 3. A Ctv. 2012. február 29-én hatályos hivatkozott rendelkezései:
„116. § [...] (3) A kényszer-végelszámolás során a cég legfőbb szerve nem dönthet a cégnek a végelszámolási eljárás alatti működtetéséről, illetve a végelszámolási eljárás megszüntetéséről. A végelszámolás kezdő időpontját követően a cég szervei nem hozhatnak a végelszámolás céljával ellentétes döntéseket.
(4) A cégbíróság nem dönthet a jogerősen elrendelt kényszer-végelszámolás megszüntetéséről. A kényszer-végelszámolást – ha arra a cég által elhatározott végelszámolást követően kerül sor – a jogerős elrendelésétől számított egy éven belül be kell fejezni. A cégbíróság a határidőt a végelszámoló kérelmére indokolt esetben egy alkalommal hat hónappal, illetve ha peres eljárás van folyamatban, e per jogerős befejezéséig meghosszabbíthatja.
(5) Ha a kényszer-végelszámolás során felszámolási eljárást kell kezdeményezni, a felszámolás során egyezségkötésnek nincs helye és a felszámolási eljárás az adós cég teljesítésére tekintettel nem szüntethető meg.
(6) A kényszer-végelszámolásra e fejezet szabályait – e címben foglalt eltérésekkel – kell alkalmazni.
117. § (1) A bíróság a kényszer-végelszámolást elrendelő határozatában a cég végelszámolójának – kivételesen indokolt esetben – a cég vezető tisztségviselőjét is kirendelheti. A bíróság által kirendelt végelszámoló e megbízást alapos okkal visszautasíthatja.
(2) Ha a cégbíróság végelszámolóként a felszámoló névjegyzékében szereplő szervezetet rendel ki, a felszámoló szervezet csak a Cstv.-ben szabályozott kizárási és összeférhetlenségi okokra való hivatkozással utasíthatja vissza a megbízást.
(3) A kényszer-végelszámolás jogerős elrendelésével összefüggő változásokat a cégbíróság hivatalból jegyzi be a cégjegyzékbe és teszi közzé. A későbbi cégjegyzékadat-változások bejelentése a végelszámoló kötelezettsége.
(4) A kényszer-végelszámolás során kirendelt végelszámoló a cég vagyont csak nyilvános pályázat, illetve árverés útján értékesítheti.
118. § (1) A végelszámoló díját a végelszámoló kérelmére a legfőbb szerv állapítja meg. Amennyiben a legfőbb szerv a határozatát nem hozza meg, a végelszámoló díjáról a cégbíróság dönt.
(2) Ha a végelszámoló a korrigált végelszámolási nyitómérleg alapján vagy a későbbiekben, a végelszámolási eljárás során azt állapítja meg, hogy a cég vagyona a hitelezők követelésének fedezetére nem elegendő, a végelszámoló bejelentése alapján a cégbíróság felszámolási eljárás lefolytatását kezdeményezi. A végelszámolónak a cégbíróság által megállapított díja felszámolási költségnek minősül.
(3) A végelszámoló díja felszámoló szervezet esetében a tevékenységet lezáró beszámoló mérlege szerinti eszközök könyvszerinti értékének 1,5 százaléka, de legalább 100 000 Ft és az azt terhelő általános forgalmi adó összege. A bíróság ettől a mértéktől indokolt esetben eltérhet. Más végelszámoló kirendelése esetében a végelszámoló kérelmére a munkájával arányban álló díjazást a cégbíróság állapítja meg.”

III.

- [12] Az indítvány nem megalapozott.
- [13] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként az indítványozó által felvetett azt a kérdést vizsgálta meg, hogy az utaló normával – nem átmeneti szabályként – felhívott hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés normatív szabálynak tekinthető-e; illetve, hogy elvárható-e a jogszabály címzettjétől, hogy korábbi időállapotú normák alkalmazására készüljön fel.
- [14] 1.1. A Ctv.-nek a Civil tv. 9. § (1) bekezdése által hivatkozott, már hatályon kívül helyezett rendelkezései a Civil tv. 9. § (1) bekezdése alapján, az általa meghatározott vonatkozásban kötelező erővel rendelkeznek.
- [15] Az Alkotmánybíróság elvi élel mutat rá, hogy a jogszabályi rendelkezések jogi normák hordozói, általánosan kötelező magatartási szabályokat állapíthatnak meg [vö. Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése].
- [16] A jogi norma tehát a (társadalmi) kötelezés igényével lép fel, arra szolgál, hogy emberi magatartásokat szabályozzon, irányítson, koordináljon. A jogalkotás pedig tudatos szabályozó tevékenység, tervezett célok elérése érdekében ír elő, enged meg vagy tilt meg bizonyos magatartásokat.
- [17] Az egyik oldalon a jogalkalmazó és a norma címzettje számára a végső kérdés annak a megállapítása, hogy adott helyen adott személyi csoportra adott időpontban adott életviszonyok vonatkozásában mi az „alkalmazandó”, a kötelező jog. A másik oldalon a jogalkotó (jogszabály-előkészítő) különböző kodifikációs megoldások, így például a jogszabály hatályára és alkalmazására vonatkozó rendelkezések [vö. Jszt. 63–65. S, X. Fejezet és XII. Fejezet] segítségével határozza meg, hogy a célzott magatartás-befolyásolás mikor, hol, kiknek és milyen életviszonyoknak a vonatkozásában következzen be.
- [18] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A jogszabály normatív tartalmát a jogszabály szakaszai és mellékletei jellemzően közvetlenül kifejtett formában tartalmazzák. Bevett jogszabály-szerkesztési gyakorlat ugyanakkor különféle – rugalmas, merev, illetve általános – hivatkozások használata is a jogszabályokban [vö. Jszt. III. Fejezet]. A jogszabályok közötti hivatkozások tipikusan azt a célt szolgálják, hogy ne kelljen több – eltérő életviszonyokat szabályozó – jogszabályban is rendelkezésekre foglalt kifejtett formában megismételni olyan azonos jogi normákat, amelyek többféle életviszony tekintetében is alkalmazandók (így a szabályozás változtatásának igénye esetén sem kell a rendelkezéseket külön-külön több jogszabályban is módosítani). Ha egy jogszabályi rendelkezés egy másik jogszabályra (illetve jogszabályi rendelkezésre vagy jogintézményre) utal, akkor a felhívott jogszabályban foglalt jogi norma megfelelően alkalmazandó az utaló jogszabály által szabályozott meghatározott életviszonyokra is. Ilyen esetben a felhívott jogszabályba foglalt jogi norma az utaló rendelkezés alapján, az abban meghatározott tekintetben kötelező erővel bír, attól függetlenül, hogy a hivatkozott jogszabályi rendelkezés egyébként milyen más életviszonyokra alkalmazandó. Ennek megfelelően nem kizárt az sem, hogy jogszabály egy másik jogszabályi rendelkezés megszakítás nélküli további alkalmazását az utóbbi hatályon kívül helyezésekor elrendelje; hatályos jogszabályi rendelkezésbe foglalt hivatkozás alapján egy már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezésnek is lehet kötelező ereje.
- [19] Hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés további alkalmazásának elrendelésére jellemzően a jogszabályok átmeneti rendelkezései között kerülhet sor, így akkor, ha az új szabályozás szükségessé teszi, hogy egy átmeneti időszakban, a jogszabály hatálya alá tartozó meghatározott esetekben, a jogszabály alkalmazandó rendelkezéseitől eltérő – például a korábban hatályos – szabályokat kelljen alkalmazni [vö. Jszt. 84. §]. A Jat. 15. § (2) bekezdése egyébként általánosságban is rendezi a továbbhatás kérdését: e szerint a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálya alatt keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.
- [20] A fentieket figyelembe véve helytálló a jelen eljárást kezdeményező bírói indítványban foglalt megállapítás, amely szerint a Civil tv. 9. § (1) bekezdéséből hiányzik az átmeneti jelleg, és a rendelkezés nem sorolható a továbbhatás fogalmi körébe sem. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat: a rendhagyó, adott esetben a jogalkotás szakmai követelményeit nem maradéktalanul érvényesítő jogalkotási (jogszabály-szerkesztési) megoldások nem feltétlenül eredményeznek a jogbiztonság elvét sértő, alaptörvény-ellenes helyzetet, és önmagukban nem szüntetik meg az érintett rendelkezések kötelező erejét.
- [21] 1.2. A Civil tv. 9. § (1) bekezdésében alkalmazott kodifikációs megoldás – korábban hatályos rendelkezések megszakítás nélküli további alkalmazásának előírása – az alkalmazandó jog megismerhetőségével összefüggésben sem eredményezi a jogállamiság elvének részét képező jogbiztonság sérelmét.
- [22] A Civil tv. 9. § (1) bekezdésének 2012. január 1. és 2012. február 29. között hatályos szövege szerint a civil szervezet végelszámolására – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Ctv. (mindenkor hatályos) rendelkezéseit a Civil tv.-ben szabályozott eltérésekkel kellett alkalmazni. A 2012. január 1. és 2012. február 29. közötti időszakban tehát a Ctv.-nek

- többek között – ugyanazokat a rendelkezéseit kellett alkalmazni, amelyek továbbalkalmazását a Civil tv. 9. § (1) bekezdésének – a jelen vizsgálat tárgyát képező – 2012. március 1-től hatályos szövege is elrendelte.
- [23] A Civil tv. 9. § (1) bekezdésének – illetve az általa hivatkozott rendelkezéseknek – a címzettjei (bíró, végelszámoló stb.) számára nem jelent rendkívüli nehézséget a korábban hatályos jogszabályi rendelkezések alkalmazására történő felkészülés. Magyarország hivatalos lapjában, a Magyar Közlönyben – amelynek szövegét hitelesnek kell tekinteni – jogszabálynak a módosított rendelkezéseivel egységes szerkezetbe foglalt szövege nem tehető közzé [Jat. 25. §]. Ebből következően valamely jogszabály az eredetileg kihirdetethez képest módosított, adott időpontban hatályos szövegét jellemzően nem könnyebb megállapítani, mint a módosítást megelőzően hatályos eredeti szöveget.
- [24] A Jat. 29. §-a mindemellett rendelkezik a Nemzeti Jogszabálytárról, amely elektronikus közszolgáltatásként működő, bárki számára térítésmentesen hozzáférhető, egységes szerkezetű szövegeket tartalmazó elektronikus jogszabálygyűjtemény. A Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. §-a alapján a Nemzeti Jogszabálytárban egységes szerkezetű szöveggel közzé kell tenni valamennyi, a lekérdezés napján hatályos jogszabálynak nem csak a lekérdezés napján hatályos szövegét, hanem a lekérdezés napját megelőző valamennyi időállapotát is a lekérdezés napját megelőző öt évre visszamenőleg.
- [25] A Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdésének, 117. §-ának és 118. §-ának szövege megismerésének feltételei mind a Magyar Közlöny, mind pedig a Nemzeti Jogszabálytár alapján hasonlóan adottak, mint az említett rendelkezések jelenleg hatályos szövege megismerésének feltételei.
- [26] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt az indítványi részt vizsgálta meg, amely szerint a Civil tv. 9. § (1) bekezdésében és a Ctv. 116. § (6) bekezdésében található, egymással összefüggő két utaló szabály miatt kérdéses az alkalmazandó szabályok pontos tartalmának meghatározása, ezáltal sérül a jogbiztonság.
- [27] 2.1. Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját. Az indítvány elbírálásával összefüggésben az Alkotmánybíróság megvizsgálta a bírói kezdeményezésnek az Alaptörvényi és törvényi (elő)feltételeit.
- [28] Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek [R] cikk (2) bekezdés], azokat a bírának ítélezési tevékenységük során tiszteletben kell tartani. A bírói függetlenség alapján a bíró maga dönti el, hogy a törvényt (jogszabályt) egyedi ügyben hogyan értelmezi és alkalmazza. Meghatározott életviszonyok, illetőleg tényállások ellentétes – vagy az értelmezéstől függően ellentétes – jogszabályi rendezését a bírósági eljárás során jogszabály-értelmezéssel kell feloldani, mert – a bevett jogértelmezési módszerek alapján – a jogalkalmazás hivatott eldönteni, hogy a konkrét jogviszonyokban az ellentétet (látszólagos ellentétet) hordozó rendelkezések közül melyik jogszabályi rendelkezés alkalmazásával kell eljárni.
- [29] Speciális helyzet áll elő, ha a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály és az Alaptörvény tartalmaz az adott tényállásra vonatkozó ellentétes – vagy az értelmezéstől függően ellentétes – normát. Az Alaptörvény ugyanis Magyarország jogrendszerének alapja, jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel [R] cikk (1) és (3) bekezdés]. Ezért a bíróságnak az Alaptörvényben foglalt norma és más jogszabályi norma kollíziója esetén az ellentétet az Alaptörvény javára kell feloldania, amely a benne meghatározott többi jogszabály formai és tartalmi érvényességének alapját képezi. Ez a szabály minden írott alkotmány alapvető elve. Az Alaptörvény 28. cikke a bírósági jogalkalmazással kapcsolatban rögzíti, hogy annak során a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni. A 28. cikk szerint a jogszabály Alaptörvénnyel összhangban történő értelmezése a bíró számára nem csak jog, hanem kifejezett kötelesség: amennyiben a bíró a jogszabály szövegét az értelmezés segítségével az Alaptörvénnyel összhangban tudja alkalmazni, annyiban ennek megfelelően köteles eljárni.
- [30] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja a fentiekből következően – 28. cikkel összhangban – úgy értelmezendő, hogy az egyedi ügyben eljáró bíró elsősorban köteles az alkalmazandó jogszabály normatartalmát értelmezés útján az Alaptörvénnyel összhangba hozni, és csak ennek hiányában, másodsorban, tehát ha a jogszabály Alaptörvénnyel összhangban történő értelmezése kizárt, akkor jogosult – és egyben köteles – az Alkotmánybíróságnál a jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítását (illetve, ha az Alkotmánybíróság a jogszabály alaptörvény-ellenességét már megállapította, alkalmazásának kizárását) kezdeményezni.
- [31] A fenti alaptörvény-értelmezésnek megfelelően rendelkezik az Abtv. 25. §-a is, amely abban az esetben jogosítja fel a bírót az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére (illetve írja azt elő), ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kellene alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.
- [32] 2.2. Az Alaptörvény nem zárja ki, hogy a bíró az Alaptörvény bármely rendelkezésére, illetve annak kapcsán bármely összefüggésre, így a B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvére, és annak részét képező normavilágosság követelményére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság azonban az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontját, 26. cikk

(1) bekezdését, R) cikkét és 28. cikkét, valamint az Abtv. 25. §-át és 52. §-át is figyelembe vevő együttes értelmezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a bírónak a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára vonatkozó kezdeményezési jogosultságának gyakorlása során a B) cikkel összefüggésben tekintettel kell lennie a következő szempontokra.

- [33] A bíró csak olyan rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát kezdeményezheti, amelyet a konkrét ügyben alkalmazni kell [vö. 3153/2013. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [10]]; ha a bírósági eljárás során jogszabályi kollízió merül fel, a bíró feladata eldönteni, hogy mi az egyedi ügyben alkalmazandó jog.
- [34] Meghatározott életviszonyok, illetőleg tényállások ellentétes – vagy az értelmezéstől függően ellentétes – szabályozása önmagában nem jelent alaptörvény-ellenességet. Az ilyen szabályozás alaptörvény-ellenesség csak akkor válik, ha az egyben az Alaptörvény valamely rendelkezésének a sérelmével is együtt jár, vagyis, ha az ellentétes tartalmú szabályozás anyagi alaptörvény-ellenességhez vezet, tehát például ha a rendelkezések, illetve azok értelmezésének valamelyike meg nem engedett diszkriminációt, egyéb alaptörvény-ellenes helyzetet, vagy alapjog korlátozását eredményezi [vö. 35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176.]. A normavilágosság sérelmét állító indítványnak általában arra nézve is indokolást kell tartalmaznia, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés valamely értelmezése az Alaptörvénynek valamely további rendelkezésével miért ellentétes [Abtv. 52. § (1) bekezdés b), d) és e) pont].
- [35] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezett eljárásnak tehát előfeltétele, hogy a bíró megállapítsa az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket és azokat értelmezze. Ha az értelmezési folyamat során arra a következtetésre jut, hogy az alkalmazandó jogszabály normatartalma feloldhatatlan ellentétben áll az Alaptörvénnyel, akkor kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítvány indokolásának – ebből következően is – az Alaptörvény valamely rendelkezésével való ellentétet kell határozottan állítania és alátámasztania, amely ellentét azonban nem merülhet ki egy esetleges értelmezési nehézségben.
- [36] A bírónak tehát nem elegendő önmagában a jogbiztonság elvének részét képező normavilágosság követelményének sérelmére hivatkoznia sem azon az alapon, hogy nem tudja megállapítani az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket, sem azon az alapon, hogy nem tudja azokat egyértelműen értelmezni.
- [37] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.
- [38] A határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az Alkotmánybíróság az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti bírói kezdeményezési jogosultsággal kapcsolatos elvi megállapításaira tekintettel rendelte el.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [39] A többségi határozat rendelkező részét elfogadom, de az indokolás egy részében olyan alapvető problémát látok, hogy az ezzel szemben írt párhuzamos indokolásom erőteljes különvéleménynek is tekinthető.
- [40] Az Indokolás [32]–[36] bekezdésében a határozat az Alaptörvénynek az alaptörvény-értelmezésre és a bírói jogalkalmazás során követendő jogértelmezésre vonatkozó R) cikkét és a 28. cikkét elemzi, és megítélésem szerint olyan megállapításokat tesz, melyek egy téves útra vihetik a bírói jogalkalmazást, és az eddigi – az európai országokban és nálunk is bevett – centralizált alkotmányértelmezés helyett tendenciájában egy, az összes bíróság által művelt decentralizált alkotmányértelmezést hozna létre. Az Indokolás ezt az Alaptörvény 28. cikkére támaszkodva tenné, és azt a kitétel, miszerint a „bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét [...] az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik”, olyan értelemmel látja el, hogy a bírák maguk fordulnak minden esetben az Alaptörvényhez, és maguk konkretizálva annak vonatkozó rendelkezését fordulnak vissza az alkalmazott jogszabályi helyhez, és értelmezik azt. Ezzel szemben azt kell rögzíteni, hogy az Alaptörvény idézett 28. cikke csak annyit jelent, hogy a bíróságoknak a jogszabályi helyek értelmezésénél figyelemmel kell lenni az Alkotmánybíróság által az adott alaptörvényi helyhez adott konkrét értelmezésre, és a jogi rendelkezéseket mindig ezzel az alaptörvényi értelmezéssel együtt kell alkalmazni. Álláspontom alátámasztására együtt kívánom bemutatni az R) cikk és a 28. cikk értelmezésénél felbukkanó kérdéseket, dilemmákat, és az ezekre adható helyes választ.
- [41] 1. Az R) cikk (3) bekezdésének értelmezési iránymutatásai
- [42] Három iránymutatás igazítja el ebben a bekezdésben az alkotmánybírákat, hogy miképpen értelmezzék az Alaptörvény egyes rendelkezéseit: az egyes rendelkezések céljával, a Nemzeti hitvallás deklarációival és előírásaival, valamint a történeti alkotmány vívmányaival összhangban.
- [43] a) Abból kell kiindulni, hogy az egyes alaptörvényi rendelkezések célja szerinti értelmezés nem épülhet elméleti spekulációra azt illetően, hogy az alkotmányozó hatalomnak mi lehetett ezzel a rendelkezéssel a célja, hanem csak az alaptörvényi rendelkezésben magában, illetve az alaptörvényi indokolásban adott normatív támpontok jöhetnek itt szóba. Így az „azok céljával” való fordulat a (3) bekezdés értelmezési direktívájában úgy szól teljesebben, hogy „amennyiben az az alaptörvényi szövegből, vagy az alaptörvényi indokolásból kivehető.” Ennek hiányában a vizsgált rendelkezésnek nincs megjelölt célja, és ez esetben ez a direktíva nem használható, a másik két direktívához kell fordulni értelmezési segítségért.
- [44] b) A céllal szemben a Nemzeti Hitvallás mint értelmezési iránymutatás azonban sokszorosan használható, hisz ennek 26 deklarációjában, előírásában és érték-kinyilatkoztatásában összefüggő és árnyalt szempontrendszer került rögzítésre, és az egyes rendelkezések értelmezésénél ezekből különböző irányú értelmezési nyálábok alakíthatók ki attól függően, hogy az egyes esetek milyen összefüggéseket hoznak a felszínre. Az alapjogok egyénekre és közösségekre érintő kérdéseinek felbukkanása esetén például az egyes egyének a közössége egészével, különösen a nemzeti közösséggel való együttes létezése kerül a középpontba, melyet a hitvallás több deklarációja is lefedtet. Így az egyén alapjogainak terjedelme és a közösség egésze érdekében való korlátozhatósága csak a hitvallás deklarációinak fényében értelmezhető, de ugyanígy az alaptörvény többi szabályozási tárgyára és rendelkezésére vonatkozó értelem is csak így tárható fel autentikusan. A Nemzeti Hitvallásból fakadó konkrétabb értelmezési követelményeket az Alaptörvény egyes rendelkezéseit illetően azonban az Alkotmánybíróság csak esetek tömegének felbukkanása menetében tudja majd hosszas értelmezési munkával kibontani, és most még nem vázolható fel ezek köre.
- [45] c) A „történeti alkotmány vívmányai” mint értelmezési direktíva még teljesen kidolgozatlan az Alkotmánybíróság gyakorlatában, inkább csak a viták merültek fel ezzel kapcsolatban. Annak elkerülésére, hogy az elmúlt évszázadok hazai törvényeinek tetszőleges rendelkezéseit mint a „történeti alkotmány vívmányát” lehessen felhozni – és ezzel az éppen támogatott értelmezési célt lehessen tetszőlegesen legitimálni vele –, érdemes leszögezni a történeti alkotmány írott jogi korszak előtti létét, melyhez így lényegéhez tartozott szokásjogi rögzítettség és ezzel a hatálybaléptetés vagy a hatályon kívül helyezés hiánya. A magyar jogtörténet írott jogi törvényeinek rendelkezései így eleve kiesnek ebből, nem is beszélve arról a néha hallható törekvésről, hogy a korábbi Alkotmányon nyugvó és az Alaptörvény által hatályon kívül helyezett régi alkotmánybírói döntések mint a történeti alkotmány vívmányai utólag reaktiválhatók lennének.
- [46] 2. A 28. cikk értelmezési direktívái
- [47] Szövegezése szerint ez a cikk a bíróságokhoz szól, és jogalkalmazásuk körében igazítja el őket a lehetséges jogértelmezési kánonok között. A cikk első mondata a jogszabályokat „azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban” rendeli értelmezni. A cél szerinti értelmezésre itt is áll, hogy ezt az iránymutatást azon jogszabályi rendelkezések esetében lehet megvalósítani, melyeknél vagy a jogszabályuk szövegében, vagy legalább a törvényi

indokolásban megfogalmazott egy jogalkotói cél vagy szándék. Érdeemes megemlíteni, hogy ez az értelmezés a bíróságok között elterjedve azt a hatást válthatja ki hosszabb távon, hogy a jogalkotó apparátus fokozottan igyekszik majd belefoglalni az jogalkotáskor felmerült célt az egyes jogszabályokba, illetve a törvényi indokolások is fokozottan erre teszik majd a hangsúlyt.

- [48] Az Alaptörvénnyel összhangban értelmezés előírásánál a legfontosabb annak kiemelése, hogy ezzel az alkotmányozó hatalom egy alapvető dilemmát döntött el. A dilemma ugyanis abban áll, hogy az alkotmány előírásai kizárólag a törvényhozó hatalomhoz, illetve az ennek alárendelten a többi jogalkotóhoz szólnak-e (és a bírákra az alkotmányi előírások már csak közvetetten, az őket konkretizáló törvényeken és rendeleteken keresztül hatnak), vagy mellettük még közvetlenül a jogalkalmazó bírák felé is hatnak. Ezen utóbbi irányban döntés esetén különösen fontos az, hogy ekkor a jogszabályok sok-sok ezer oldalas gyűjteményei mellett az alkotmányi rendelkezéseket konkretizáló alkotmánybírói döntések szintén sok-sok ezer oldalas gyűjteményei is kötelezővé válnak, és ezzel fokozatosan az egész jogrendszer alkotmányjogiasítása végbemegy, míg ha csak a jogalkotó felé kötelező közvetlenül az alkotmány és az alkotmánybírói döntések, akkor nem jön létre az egész jogrendszer alkotmányjogiasítása, és ez megáll a jogalkotás szintjén. A korábbi Alkotmány hatálya alatt ez utóbbi valósult meg, és ekkor az 57/1991. (XI. 8.) AB határozat ki is mondta, hogy az alkotmánybírói döntések nem hatnak ki a jogalkalmazásra, és annak irányítása a Legfelsőbb Bíróság irányítási monopóliuma alatt marad. Ezzel szakított az új Alaptörvény, és a 28. cikke ezt fejezi ki a bírói jogalkalmazás Alaptörvénnyel összhangban értelmezés köteletségének rögzítésével. Ennek tartalma tehát az, hogy a bírák a vonatkozó alkotmánybírói határozatokra tekintettel kötelesek mindenkor értelmezni az alkalmazott jogszabályi rendelkezéseket.
- [49] A 28. cikk második mondata már csak egy szűkített értelmezési terepűre vonatkozik, és a jogszabályok illetve az Alaptörvény értelmezésénél a cél szerinti értelmezést konkretizálja. Az értelmezésnél a jogi rendelkezések célját mindig a „józan észnek megfelelően kell értelmezni”, és ezt a fordulatot úgy lehet tartalommal megtölteni, hogy az általános vélekedés szerint abszurd tartalmat nem lehet a jogi rendelkezésnek tulajdonítani (például amikor egy állami költségvetési szervtől egy személyzeti főosztályvezető úgy ment el nyugdíjba százmillió forintos végkielégítés mellett, hogy ezután milliós havi bérért visszadolgoztatva ugyanazt a munkát végezhetette tovább – és a vonatkozó jogszabályok közvetlen megsértését nem lehetett kimutatni –, a felmérések szerint az egész társadalom elszörnyedve háborodott fel, és a józan ész nem tudta ezt jogosnak elfogadni). Ezt a fordulatot konkretizálja a második fordulat, és a józan észnek megfelelőség mellett „a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos cél szolgáló” jelleget emeli ki az értelmezésben. Együtt azonban azt jelenti, hogy ez a második mondat csak azokra a jogszabályokra és ezen belüli jogi rendelkezésekre vonatkozik, melyek aspektusai között a gazdaságos cél szerepelhet. A „józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös” értelmezés előírása egészíti ki a „gazdaságos cél” szerinti értelmezést, és a noscitur a sociis értelmezési kánon fényében itt a határozók és jelzők egymást korlátozó együttes értelme jön számba. Vagyis ez az előírás nem azt rögzíti általában, hogy a jogszabályokat a józan észnek megfelelően, továbbá az erkölcsöknek megfelelően kell értelmezni – és ezzel alaposan kinyitotta volna ez a bírák értelmezési kompetenciáját a jogon túli szempontokra –, hanem csak a gazdaságos célokat érintő jogszabályok esetében merül fel ez. (A józan észnek megfelelő értelmezés az általános jogelméleti szinten csak úgy jöhet be, hogy abszurd értelmezés általában tilos.)
- [50] Az Alkotmánybírást ez a rendes bíróságokra vonatkozó értelmezési szabály abban a tevékenységi körében köti, amikor bírói ítéletet vizsgál felül. Itt azonban ez a kötöttség csak az R) cikk említett értelmezési direktíváinak fényében áll, hisz számára ez a legfőbb értelmezési iránymutatás, és a bírák 28. cikk szerinti értelmezésének eredményét még ebből a szempontból korrigálhatja. Ám a józan észnek, a közjónak megfelelőséget, valamint az erkölcsös és gazdaságos cél szerinti értelmezést ezeknek alárendelten ekkor neki is érvényesítenie kell az értelmezésében. Ugyanígy, amikor egy jogszabályi rendelkezés mellé az alkotmány-konform értelmezés érdekében alaptörvényi követelményt fogalmaz meg, és van a jogi rendelkezésnek gazdaságossági aspektusa, akkor az alaptörvényi követelmény kialakításakor mind az R) cikk, mind a 28. cikk iránymutatásait figyelembe kell vennie.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró különvéleménye

- [51] A többségi határozatnak a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(5) bekezdését, 117. §-át és 118. §-át illetően az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló indítvány elutasításával egyetértek. Nem értek egyet ugyanakkor a Ctv. 116. § (6) bekezdését érintő elutasítással az alábbiak miatt:
- [52] 1. A határozat rendelkező része kimondja, hogy: „Az Alkotmánybíróság az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 9. § (1) bekezdésének »kényszer-végelszámolására a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (3)–(6) bekezdését, 117. §-át és 118. §-át az e törvényben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni« szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasítja.” Álláspontom szerint azonban a Ctv. 2012. február 29-én hatályos 116. § (6) bekezdésének alaptörvény-ellenességét meg kellett volna állapítani, mert az sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből származó jogbiztonság és normavilágosság követelményét, tekintettel arra, hogy a cégjogi vonatkozásban már hatályon kívül helyezett, de a jogalkotó által meghatározott vonatkozásban, a civil szféra tekintetében továbbélő norma továbbtal más jogszabályhelyekre. A továbbutalás eredményeképpen pedig eltérő jogalkalmazói jogértelmezések alakulhatnak ki abban a vonatkozásban, hogy milyen időpontban hatályos, a végelszámolásra vonatkozó normarendszert kell a jogalkalmazónak alkalmaznia a kényszer-végelszámolási eljárásokban. Mindezekre tekintettel úgy vélem, hogy az Alkotmánybíróságnak alkotmányos követelmény kimondásával kellett volna feloldania a normavilágosságot sértő alaptörvény-ellenességet.
- [53] 2. Egyetértek a határozat Indokolása [18] bekezdésében megjelenő számos probléma-felvetéssel és megállapítással. Így többek között azzal is, hogy „A jogszabályok közötti hivatkozások tipikusan azt a célt szolgálják, hogy ne kelljen több – eltérő életviszonyokat szabályozó – jogszabályban is rendelkezésekre foglalt kifejtett formában megismételni olyan azonos jogi normákat, amelyek többféle életviszony tekintetében is alkalmazandóak [így a szabályozás változtatásának igénye esetén sem kell a rendelkezéseket külön-külön több jogszabályban is módosítani].”
- [54] Egyetértek továbbá az indokolásból kiolvasható következtetések közül azzal, hogy amennyiben a jogalkotó az adott normát egy vonatkozásban (pl. a cégek tekintetében) hatályon kívül helyezi, de más jogterület (pl. a nonprofit szféra) vonatkozásában, hatályában fenntartja, akkor az adott norma utóbbi vonatkozásban, hatályban lévőnek tekintendő. Szeretnék rámutatni azonban arra is, hogy ebben az esetben a (részben) hatályon kívül helyezett normát tartalmazó jogszabályban is célszerű lenne rendelkezni a norma más jogterület vonatkozásában való hatályában fenntartásáról.
- [55] Meggyőződésem ugyanis, hogy az Alaptörvény szellemének, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének csak olyan megoldás felel meg, amely hosszú távon a jogszabályok egyértelmű megismerhetőségét fontos jogállami feltételnek tartja.
- [56] 3. A határozat Indokolása [27]–[31] bekezdései nem kisebb jelentőségű kérdést vetnek fel, mint az Alaptörvény értelmezését.
- [57] A jogértelmezéssel kapcsolatosan a jogtudományban általánosan elfogadott, hogy a jogértelmezésnek számos szintje van. A jogértelmezés megjelenhet a jogalkotó által kibocsátott szabály (jogszabály) formájában és a jogalkalmazás során meghozott aktusban is.
- [58] Minden norma vonatkozásában fontos mozzanat a mindenkori bírói jogalkalmazás, amelyet a jogelmélet művelői számos műben elemeztek és elméleti iskolák alakultak ki. Itt most csak Szászy-Schwarz Gusztáv e problémakör vizsgálatát bevezető egyik mondatát idézem: „Értelmezésre szorul minden törvényszó is, mégpedig nemcsak a homályos, hanem a legkétségtelenebb értelmű is.” (Szászy-Schwarz Gusztáv: Parerga – Vegyes jogi dolgozatok. Magyar Jogászegylet Kk. V. Bp., 1912. Athenaeum, 82. o.). Nyilvánvaló, hogy a bírói jogértelmezés nélkül nincsen jogalkalmazás. Álláspontom szerint ugyanakkor jelentős különbség van egyrészt a mindennapi jogalkalmazói, így bírói jogértelmezés, és az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó, alkotmánybírói határozat formájában megjelenő alapjogi jogértelmezés között.
- [59] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése nem nevesíti az Alkotmánybíróság hatáskörei között az absztrakt alkotmányértelmezést, ugyanakkor e bekezdés g) pontja alapján sarkalatos törvény további feladat- és hatáskört állapíthat meg az Alkotmánybíróság számára. Az Abtv. fenti alaptörvényi felhatalmazás alapján telepíti az Alaptörvény értelmezésére vonatkozó hatáskört az Alkotmánybírósághoz. Az Abtv. 38. §-a szerint absztrakt alkotmányértelmezésre irányuló indítványt csak meghatározott indítványozói kör terjeszthet elő (az Országgyűlés vagy annak állandó bizottsága, a köztársasági elnök, illetve a Kormány), továbbá az Alaptörvény értelmezését csak konkrét alkotmányjogi problémával összefüggésben lehet kezdeményezni. Az Alkotmánybíróság azonban

- az egyébként az előbbi feltételeknek megfelelően előterjesztett – indítványt érdemben csak akkor bírálja el, ha az értelmezés közvetlenül levezethető az Alaptörvényből. Mindebből leszűrhető, hogy a jogalkotó az absztrakt alkotmányértelmezés monopóliumát az Alkotmánybírósághoz telepítette. Véleményem szerint az Alaptörvény 28. cikke és az előbbieken kifejtett értelmezési monopólium alapján, a bíróságok jogértelmezése csak és kizárólag az egyedi ügyben alkalmazni rendelt jogszabály(ok) értelmezésére terjed ki (megteremtve ezzel az értelmezett jogszabály és az Alaptörvény összhangját), de kizárja az Alaptörvény absztrakt bírói értelmezésének lehetőségét.
- [60] 4. Pokol Béla alkotmánybíró úr – igen erőteljes – párhuzamos indokolásának számos megállapításával, illetve azok tartalmával nagyrészt egyetértek. Árnyalva azonban Pokol Béla alkotmánybíró úr véleményét, nem tudom elfogadni az értelmezési triász harmadik elemének vonatkozásában azt a jogtudományi felfogást, amelynek esszenciája a történeti alkotmány vívmányainak az írott jogi korszak előtti létére való szűkítése (Indokolás [45]). Kiesne így az Alaptörvény hatálybalépését közvetlenül megelőző időszak valamennyi fontos, alkotmányjogi szempontból jelentős vívmánya is.
- [61] Ezzel kapcsolatban alá kívánom húzni – amint arra már a 21/2013. (VII. 19.) AB határozathoz fűzött különvéleményben rámutattam –, hogy noha előttem is ismert az a vélemény, miszerint történeti alkotmányról csak az 1949. évi XX. törvénnyel elfogadott chartális Alkotmány hatálybalépésig beszélhetünk, álláspontom szerint az Alkotmánybíróság 1990. május 2. és 2011. december 31. között született határozatainak többsége az alkotmányjog (hazai) fejlődése, a demokratikus átmenet, a jogállam kialakulása és megszilárdulása szempontjából jelentős állomásnak tekinthető. Álláspontom szerint a fenti határozatok a történeti alkotmány vívmányaiként élnek tovább, tekintettel arra a tényre is, hogy 2013. április 1-jével hatályukat veszítették. Ez az értelmezés nem sérti az írott és történeti alkotmány közötti, a jogtudomány világában kétségtelenül jelen lévő markáns különbségtételt {vö. 21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [81]}.
- [62] Meggyőződésem, hogy a határozatban, illetve a hozzácsatolt párhuzamos indokolásban megjelenő, e különvéleménnyel is érintett problémafelvetések részletes kimunkálása még az Alkotmánybíróság előtt álló feladat.

Budapest, 2013. október 7.

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 417/2013. (X. 9.) KE határozata rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról és megbízás alóli felmentéséről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *László Béla* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet – Magyarországnak a pretoriai nagykövetség vezetése, valamint Magyarországnak a Szváziföldi Királyságban, a Mozambiki Köztársaságban, a Namíbiai Köztársaságban, a Zimbabwei Köztársaságban, a Leshotoi Királyságban és a Botswanai Köztársaságban való képvisellete érintetlenül hagyása mellett – megbízom Magyarországnak a Zambiai Köztársaságban való képviselétével, illetve – érdemei elismerése mellett – felmentem Magyarországnak az Angolai Köztársaságban való képviselete alól.

Budapest, 2012. február 28.

Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2012. március 5.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/00912/2012.

A köztársasági elnök 418/2013. (X. 9.) KE határozata rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Nagy István* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország berni nagykövetségének vezetésével, valamint Magyarországnak a Liechtensteini Hercegségben való képviselétével.

Budapest, 2012. augusztus 14.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2012. augusztus 17.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/04639/2012.

**A köztársasági elnök 419/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Sikó Anna* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet – Magyarország canberrai nagykövetségének vezetésére kapott megbízása érintetlenül hagyása mellett – megbízom Magyarországnak Pápua Új-Guineában, a Fidzsi-szigeteken, Tongán és Szamoán való képviselésével.

Budapest, 2012. június 19.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2012. június 20.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/02609/2012.

**A köztársasági elnök 420/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Drexler András Gábert* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté és megbízom Magyarország havannai nagykövetségének vezetésével.

Budapest, 2012. november 26.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2012. november 30.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/06960/2012.

**A köztársasági elnök 421/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Nagy Pétert* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2012. november 8.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2012. november 13.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/06720/2012.

**A köztársasági elnök 422/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Jancsi Zoltánt* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté, és megbízom Magyarország abu-dhabi nagykövetségének vezetésével.

Budapest, 2013. április 17.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. április 18.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/01751/2013.

**A köztársasági elnök 423/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Pósa Krisztiánt* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté, és megbízom Magyarország podgoricai nagykövetségének vezetésével.

Budapest, 2013. június 18.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. június 21.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/02918/2013.

**A köztársasági elnök 424/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Nagy Zoltánt* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté.

Budapest, 2013. június 18.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. június 21.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03117/2013.

**A köztársasági elnök 425/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Sztáray Péter András* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország brüsszeli Állandó NATO Képviselőtételének vezetésével.

Budapest, 2013. június 18.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. június 21.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/02925/2013.

**A köztársasági elnök 426/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Várkonyi Lászlót* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté.

Budapest, 2013. július 26.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. július 30.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03858/2013.

**A köztársasági elnök 427/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Kan Man Lok Pault* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté.

Budapest, 2013. július 11.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. július 15.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03643/2013.

**A köztársasági elnök 428/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Wintermantel Pétert* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté.

Budapest, 2013. augusztus 8.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. augusztus 13.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/04094/2013.

**A köztársasági elnök 429/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Szilágyiné Bátorfi Editet* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. április 17.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. április 23.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/01882/2013.

**A köztársasági elnök 430/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Magyar József Zoltánt* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. április 29.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. május 3.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/02023/2013.

**A köztársasági elnök 431/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Kálmán Lászlót* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. június 24.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. július 2.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03219/2013.

**A köztársasági elnök 432/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Berkecz Jánosnét* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. július 18.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. július 22.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03743/2013.

**A köztársasági elnök 433/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *Kirchknopf Ádámot* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. július 26.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. július 30.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/03882/2013.

**A köztársasági elnök 434/2013. (X. 9.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Pokorádi István Bélát* kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 2013. június 13.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2013. június 21.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: IV-5/02920/2013.

**A Kormány 1716/2013. (X. 9.) Korm. határozata
a helyi önkormányzatok adósságot keletkeztető, valamint kezesség-, illetve garanciavállalásra vonatkozó
ügyleteihez történő 2013. szeptemberi előzetes kormányzati hozzájárulásról**

A Kormány a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (1) bekezdése alapján, tekintettel az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendeletre, a következő határozatot hozza:

1. A Kormány hozzájárul az 1. melléklet szerinti ügyletek 2013. évben történő megkötéséhez az a)–b) pontban foglalt kiegészítő feltételekkel:
 - a) az önkormányzat az 1. mellékletben megjelölt ügyletértékek teljes összegétől és az önkormányzatot terhelő fizetési kötelezettségektől lefelé eltérhet, amennyiben ez nem okozza ezen értékek valamelyikének növekedését egyik évben sem;
 - b) adósságmegújító ügyletek esetén az önkormányzat az ügyletből származó bevételét kizárólag a már meglévő adósságának visszafizetésére fordíthatja.
2. A Kormány a 2. melléklet szerinti ügylet megkötéséhez nem járul hozzá.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1716/2013. (X. 9.) Korm. határozathoz

Önkormányzat neve	Ügyletek adatai							Fejlesztések adatai						
	Értéke	Deviza	Ügylet célja	Ügylet típusa	Futamideje (év)	Deviza árfolyama (Ft)	Ügyletből eredő fizetési kötelezettség (az ügylet devizanemében) esedékesség szerint				Fejlesztés sorszáma	Fejlesztés alcélja	Fejlesztés bruttó forrásigénye	Fejlesztési célhoz az ügylet mekkora értékkel járul hozzá
							Tárgyévi	Tárgyévét követő első évben	Tárgyévét követő második évben	Tárgyévét követő harmadik és azt követő években				
CSENGER VÁROS ÖNKORMÁNYZAT	19 674 435	HUF	adósságmegújítás	Hitel	6	1	1 786 320	5 373 309	5 056 241	12 294 368	-	-	-	-
LÁBATLAN VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	0	HUF	adósságmegújítás – szerződés módosítással	Hitel	5	1	8 489 271	17 581 850	16 533 996	40 072 757	-	-	-	-
NAGYECSED VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	13 000 000	HUF	adósságmegújítás	Hitel	5	1	969 500	3 598 000	3 368 000	8 064 500	-	-	-	-
VÁSÁROSNAMENY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	116 000 000	HUF	adósságmegújítás	Hitel	6	1	8 583 000	33 773 000	31 543 000	75 234 000	-	-	-	-
ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	280 000 000	HUF	kezesseg-, illetve garanciavállalás	kölcsön	3	1	-	70 000 000	140 000 000	70 000 000	1	7.9. Város- és település-rehabilitáció	835 859 000	280 000 000
ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	39 000 000	HUF	kezesseg-, illetve garanciavállalás	kölcsön	3	1	-	-	39 000 000	-	1	7.9. Város- és település-rehabilitáció	835 859 000	39 000 000
ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	100 000 000	HUF	kezesseg-, illetve garanciavállalás	kölcsön	2	1	-	40 000 000	60 000 000	-	1	7.9. Város- és település-rehabilitáció	835 859 000	100 000 000

2. melléklet az 1716/2013. (X. 9.) Korm. határozathoz

Önkormányzat neve	Ügyletek adatai							Fejlesztések adatai						
	Értéke	Deviza	Ügylet célja	Ügylet típusa	Futamideje (év)	Deviza árfolyama (Ft)	Ügyletből eredő fizetési kötelezettség (az ügylet devizanemében) esedékesség szerint				Fejlesztés sorszáma	Fejlesztés alcélja	Fejlesztés bruttó forrásigénye	Fejlesztési célhoz az ügylet mekkora értékkel járul hozzá
							Tárgyévi	Tárgyévét követő első évben	Tárgyévét követő második évben	Tárgyévét követő harmadik és azt követő években				
TENK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	93 000 000	HUF	adósságmegújítás	Hitel	20	1	0	14 555 376	12 341 986	150 020 747	0	-	-	-

A Kormány 1717/2013. (X. 9.) Korm. határozata a központosított kormányzati infokommunikációs szolgáltatások továbbfejlesztéséhez szükséges egyeb feladatokról

A Kormány a kormányzati informatika konszolidációjára vonatkozó célkitűzéseinek érvényesítése érdekében egyetért a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: NISZ Zrt.), mint a kormányzat jogszabályban kijelölt infokommunikációs szolgáltatója szolgáltatásainak és feladatainak bővítésével, ezért

1. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a kormányzati célú hálózatokról szóló 346/2010. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban R1.) szerint minden csatlakozásra kötelezett és csatlakozásra jogosult szervezet esetében – az érintett szervezetek irányításáért és felügyeletéért felelős miniszterek útján – vizsgálja meg ezen szervezeteknek a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) szerinti ellátásának lehetőségét, és a vizsgálatot követően gondoskodik a szükséges jogi szabályozások előkészítéséről;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 30.
2. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert és a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy – annak érdekében, hogy a későbbiekben alapítandó közigazgatási szervek elsősorban a központosított kormányzati infokommunikációs szolgáltatásokat vegyék igénybe – készítsenek előterjesztést egy eljárásrendről, amely új közigazgatási szerv alapítását megelőzően kötelezi az alapítót az R1. szerinti rendszerhez való csatlakozás, illetve az R2. szerinti ellátotti körbe lépés vizsgálatára, és amely szerint az előbbi rendszerekhez való csatlakozás mellőzésére csak jogszabályban nevesített, objektív indokok alapján kerülhet sor;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
Határidő: 2013. december 30.
3. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a szükséges jogi szabályozások előkészítésével dolgozzon ki eljárásrendet arra vonatkozóan, hogy a NISZ Zrt. az R2. szerint végzett tevékenysége során javaslatot tehessen a nemzeti fejlesztési miniszter részére az R2. szerint kötelezett szervezetek R2. szerinti ellátásával összefüggő beszerzési igények felülvizsgálatára;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 30.
4. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a NISZ Zrt.-n keresztül gondoskodik arról, hogy a NISZ Zrt. az R1. és R2. szerinti feladatain túli fejlesztési vagy üzemeltetési tevékenysége során megvalósított, hosszabb távon hatékonyságot növelő vagy megtakarítást eredményező legjobb gyakorlatait építse be az R1. és R2. szerinti szolgáltatások körébe;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
5. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az 1–3. pontban jelentkező többletfeladataira is tekintettel dolgozza ki a NISZ Zrt. hosszú távon fenntartható, további fejlődést és bővülést lehetővé tevő finanszírozási modelljét.
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 30.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A Kormány 1718/2013. (X. 9.) Korm. határozata
a Környezet és Energia Operatív Program forrásából megvalósított közös érdekeltségű
hidrometeorológiai hálózatnak az Európai Unió által előírt kötelező fenntartása érdekében
a Belügyminisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Környezet és Energia Operatív Program forrásából megvalósított közös érdekeltségű hidrometeorológiai hálózatnak az Európai Unió által előírt kötelező fenntartása céljából 35,9 millió forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 17. Vízügyi Igazgatóságok cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XII. Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet, 12. Országos Meteorológiai Szolgálat cím javára az 1. melléklet szerint.

Felelős: belügyminiszter
vidékfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1718/2013. (X. 9.) Korm. határozathoz

XIV. Belügyminisztérium
XII. Vidékfejlesztési Minisztérium

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2013.

millió forintban, egy tizedessel

ÁHT egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Előir. csoport száma	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	Előir. csop. név	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma				
	XIV							Belügyminisztérium																		
330039		17						Vízügyi Igazgatóságok																		
						1								Működési költségvetés												
							3							Dologi kiadások												
	XII							Vidékfejlesztési Minisztérium																		
006606		12						Országos Meteorológiai Szolgálat																		
						1								Működési költségvetés												
							3							Dologi kiadások												

Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű

millió forintban, egy tizedessel

ÁHT. egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Előir. csoport száma	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	Előir. csop. név	BEVÉTEL Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma						
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																												

millió forintban, egy tizedessel

ÁHT. egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Előir. csoport száma	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	Előir. csop. név	TÁMOGATÁS Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma							
	XIV							Belügyminisztérium																					
330039		17						Vízügyi Igazgatóságok																					
	XII							Vidékfejlesztési Minisztérium																					
006606		12						Országos Meteorológiai Szolgálat																					
Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű																													
Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra													fő																

millió forintban, egy tizedessel

Az adatlap 5 példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)		Összesen				I.n.év	II. n.év	III.n.év	IV.n.év	
Fejezet							1 példány		időarányos								
Állami Számvevőszék							1 példány		teljesítményarányos								
Magyar Államkincstár							1 példány		egyéb: <u>azonnal</u>								35,9
Nemzetgazdasági Minisztérium							2 példány										

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1719/2013. (X. 9.) Korm. határozata
a Soós István Borászati és Üzleti Szakközépiskola és Szakiskola átvétele és további működtetése érdekében
az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetek közötti előirányzat-
átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Soós István Borászati és Üzleti Szakközépiskola és Szakiskola átvétele és további működtetése érdekében 18 000 ezer forint tartós átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 5. Egyetemek, főiskolák cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XII. Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet, 6. Mezőgazdasági középfokú szakoktatás intézményei cím javára az 1. melléklet szerint.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
vidékfejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Biró Marcell,

a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 2–4.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető.